

**La força de
la indignació**

Jordi Muñoz

Professor de ciència política
de la Universitat de Barcelona

**L'independentisme busca
recuperar el carrer un any després
de la sentència de l'1 d'octubre**

La presó amenaça els joves
d'Urquiza en ple aniversari de
les grans mobilitzacions del 2019

La retirada del tercer grau i la
pandèmia agreugen la situació
dels presos polítics **P2-6**

**Un urbanisme
feminista contra
l'assetjament**

El 68% de les dones han
canviat la manera de moure's
per Barcelona per por **P22**

Setmanari d'actualitat | 16 d'octubre - 22 d'octubre del 2020 | Gratuït | Número 51

EL QUINZE

de **Público**

Catalunya
votaria
república en un
referèndum
estatal

P11

Duras restricciones para frenar la segunda ola de la pandemia

Bares y restaurantes tendrán que bajar la
persiana quince días, y la cultura, limitar aforos

La alerta sanitaria por la covid reduce las opciones
de relacionarse de las personas mayores **PÁGINA 18**

**“L'antifeixisme
creix i assistirem
a la irrupció
de nous fronts
amplis, plurals”**

Entrevista a **Gerardo Pisarello**
Diputat d'En Comú-Podem al Congrés

PÀGINA 8

BRU AGUILO

Focus **Un any de la sentència de l'1-O**

El carrer es reactiva per forçar els partits a assolir l'Estat propi

Quan es compleix un any de la sentència del Procés, els Comitès de Defensa de la República reprenen les mobilitzacions amb l'objectiu de marcar l'agenda política amb vista als comicis del 14 de febrer

Alex Romaguera
BARCELONA

Aquest dimecres, 14 d'octubre, ha fet un any que el Tribunal Suprem va condemnar diversos dirigents del Procés a diverses penes de presó en considerar-los culpables d'haver trencat la legalitat mitjançant la convocatòria del referèndum d'independència que va tenir lloc l'1 d'octubre del 2017. La sentència de l'alt tribunal, a qui els lletrats de la defensa van acusar de vulnerar els drets dels encausats, va provocar una enorme commoció en la societat catalana. Tret del PSC, tot el catalanisme polític va rebutjar el procés judicial i l'arbitrarietat amb la qual s'havia processat els líders independentistes per uns delictes que, a tota llum, no havien comès. Arran de la sentència, milers de persones van sortir a manifestar el seu enuig en actes que van incloure l'ocupació d'infraestructures i diverses vies de comunicació.

Un tsunami sota control

La sentència del Suprem va desfermar una onada d'indignació arreu del país. Però ja feia temps que la justícia espanyola havia començat a actuar. Un any i mig abans, el 10 d'abril del 2018, havia estat arrestada a Viladecans l'activista Tamara Carrasco, absoluta recentment, a través de la qual es va posar en el punt de mira els Comitès de Defensa de la República (CDR), hereus del que havien estat els Comitès de Defensa del Referèndum. En aquella operació va forçar a fugir Adrià Carrasco, un altre membre dels CDR, que des de llavors es troba exiliat a Brussel·les.

A tot plegat s'hi va afegir l'operació Judes el 23 setembre del 2019, poc abans de la sentència, quan la Guàrdia Civil va detenir diverses persones dels CDR sota l'acusació de pertànyer a uns suposats Equips de Resposta Tàctica (ERT), una organització

Abans de la sentència, la justícia espanyola va portar a terme l'operació Judes, contra els CDR

"Els primers retuits de Tsunami venien de Puigdemont, Aragonès i Poble Lliure; no és casual"

"La societat va mostrar la seva capacitat d'anar més enllà, cosa que Tsunami no va assumir"

de la qual mai s'ha provat l'existència i que va ser acusada d'estar planificant accions violentes. Tots els acusats estan avui en llibertat i l'operació s'ha desinflat. Sense oblidar les declaracions de l'exconseller Miquel Buch, que, en previsió d'una sentència condemnatòria contra els líders del Procés, va advertir aquelles setmanes que els Mossos estaven preparats per si calia intervenir.

Segons els CDR, les paraules de Buch cal inscriure-les en l'estratègia que va donar peu a Tsunami Democràtic, la plataforma que arran de la sentència va convocar les principals protestes. "No és causalitat que els primers retuits de Tsunami vinguessin de Puigdemont, Aragonès i Poble Lliure. Feia poc havien tingut una reunió a Waterloo per impulsar-ho, d'aquí que TV3 i altres mitjans també se'n fessin ressò", indica Xavi. Pel representant dels CDR, a través d'aquest impuls institucional, els partits aspiraven a controlar les mobilitzacions i fer bandera del "Sit and talk", el lema escollit per exigir una taula de diàleg amb l'Estat. "El mateix havia passat amb el referèndum de l'1-O, organitzat pel Govern amb el propòsit d'emplaçar l'Estat a seure a negociar".

Aviat, però, Tsunami va veure's desbordat amb les accions que convocava: primer, l'ocupació de l'Aeroport del Prat el mateix dia de la sentència, els talls de l'AP-7 a l'altura de la Jonquera i Salt entre l'11 i el 13 de novembre i, més tard, el 18 de desembre, en ocasió del partit de futbol entre el Barça i el Reial Madrid, on preveia col·locar un dron sobre la gespa del Camp Nou. "En totes aquestes accions, la societat va demostrar la seva fortalesa i capacitat d'anar més enllà, cosa que Tsunami no va voler as-

Les protestes contra el rei Felip VI, durant la seva darrera visita a Barcelona divendres passat, van fer reviscolar les mobilitzacions al carrer.

Concentració a la plaça Sant Jaume per commemorar el tercer aniversari de l'1-O.

Un any després la mobilització s'ha afeblit, també condicionada per la pandèmia

“Hem passat de regalar clavells als Mossos a exigir la dimissió del conseller d'Interior”

sumir”, indica Xavi. Tsunami, de fet, fa mesos que no convoca cap tipus d'acció.

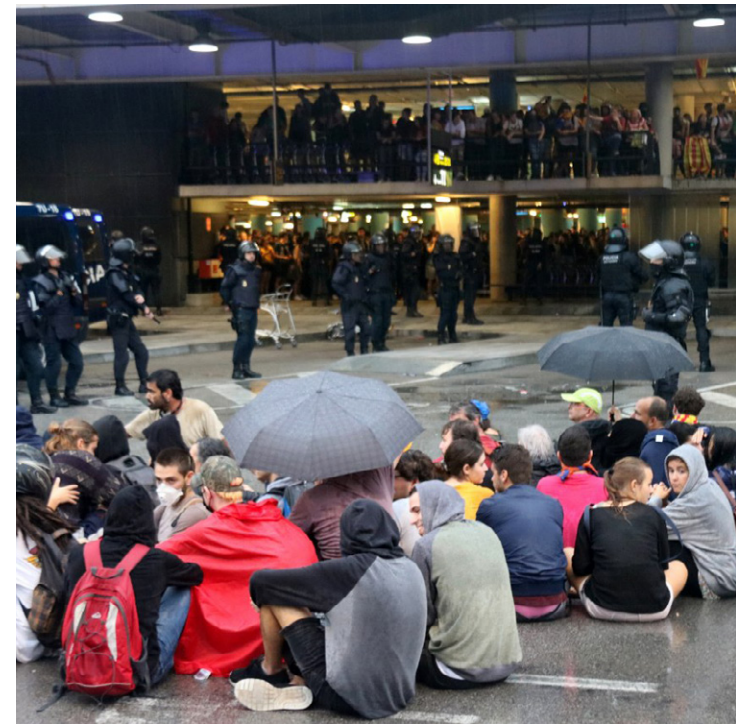
També, en aquesta estratègia, els CDR inscriuen les maniobres que es van produir durant l'anomenada *Batalla d'Urquinaona*, el 15 d'octubre, quan dirigents dels principals partits i l'ANC van muntar un cordó per dissuadir els joves que s'havien concentrat a la zona; i l'acampada que es va organitzar a la plaça Universitat de Barcelona el 30 d'octubre, amb la qual Jovent Republicà –les joventuts d'ERC– va intentar rebaixar la tensió que es vivia al carrer. “Precisament quan més es visualitzava l'enfrontament amb l'Estat, Tsunami va optar per frenar les mobilitzacions i desaparèixer”, apunta el portaveu dels CDR.

Recuperar el pols

Un any després de la sentència, el panorama ha canviat radicalment. La repressió desfermada per l'Estat, que ja afecta 2.850 persones segons el càlcul d'Òmnium Cultural, ha afeblit la mobilització al carrer, de la mateixa manera que les divergències entre ERC i JxCat, instal·lats en el tacticisme i la pugna per l'hegemonia, ha desorientat les bases sobiranistes. “Si abans hi havia assemblees a tots els barris, ara això és inimaginable; ens hem quedat els sectors més polititzats i, a causa de la repressió, no tenim cap més remei que ser molt discrets”. La desmobilització provocada per la pandèmia també és un altre condicionant.

Per revertir aquesta tendència, els CDR estudien recuperar l'ambient que va posar el conflicte en el seu moment més àlgid. Xavi recorda: “El 14 d'octubre vam afegir-nos a l'ocupació de l'Aeroport, a la tarda vam omplir el centre de Barcelona amb gent que no s'hi havia desplaçat, i el 15 vam convocar la Rosa de Foc, que va fer que a tots els barris de Barcelona es cremessin contenidors per obtenir la fotografia de la ciutat envoltada de fum”.

El 25 d'octubre els CDR també van organitzar el retorn de les pilotes de goma disparades pels antidisturbis de la Policia Nacional durant els enfrontaments d'Urquinaona i, dos dies després, els talls de diverses carreteres amb l'objectiu de dificultar la celebració d'una marxa de Societat Civil Catalana a la capital catalana.

Aldarulls a Via Laietana, ocupació del Prat i una protesta a Lleida, l'octubre del 2019, i la reivindicació al Barça-Madrid del desembre.

Gràcies a la vistositat d'aquestes i altres accions, els CDR van aconseguir trencar el silenci i demostrar l'existència d'un moviment actiu i molt arrelat al territori. “Si llavors responíem amb rapidesa, ara hem de mirar d'actuar amb la mateixa celeritat d'abans”, indica Xavi, per qui “la societat catalana ha acabat comprant el relat del victimisme, quan qualsevol procés d'independència implica un grau de sacrifici i confrontació, ja que estem parlant de canviar l'*statu quo* i les formes de viure”.

Malgrat ser conscients que el moment no acompanya, els activistes asseguren que, després de l'etapa dels llaços grocs, molta gent s'ha allunyat dels partits i s'està incorporant als CDR. “La mentalitat ha canviat fins al punt que hem passat de regalar clavells als Mossos a exigir la dimissió del conseller d'Interior”, afirma Xavi. Se-

Teixint complicitats

La represa de les mobilitzacions de les darreres setmanes també s'articula entorn de dos espais sorgits amb motiu del tercer aniversari del referèndum d'independència de l'1 d'octubre del 2017. Es tracta de la Taula Combativa i la Plataforma 3 d'Octubre, on els Comitès en Defensa de la República (CDR), organitzacions i sindicats rupturistes, com ara la CGT, la Intersindical Alternativa de Catalunya (IAC), la CNT o la Coordinadora Obrera Sindical (COS), entre d'altres, aspiren a traslladar el carrer la defensa dels drets i les llibertats de Catalunya.

gons el representant dels CDR, després d'aquesta travessia del desert, “cada vegada més persones s'adonen que, si abans eren els partits els que portaven les regnes del Procés, ara és el poble qui ha d'exigir-los passos cap a la independència”.

Uns caps de porc estesos davant d'un cordó dels Mossos, guillotines simbòliques distribuïdes en diverses localitats com a rebuig a la monarquia o les protestes de divendres passat contra el rei han sigut els primers símptomes de la revifalla als carrers, que, segons els CDR, no s'aturarà. “La societat està preparada i té prou musculatura per paraitzar l'economia i ocupar el territori; però hem de demostrar-ho”, diuen. Les setmanes vinents –sempre amb el permís de la pandèmia– posaran a prova si, més enllà de simbolismes i actes aïllats, el carrer torna a marcar l'agenda del conflicte polític.

Focus **Testimonios**

La prisión amenaza a los jóvenes de Urquinaona un año después

Hablamos con Paula, Pau y Robert, tres de los detenidos durante las protestas contra la sentencia del Procés en octubre de 2019. Creen que la represión buscaba desmovilizar a una generación, aunque persisten en sus ganas de seguir con las protestas en la calle

Uno de los agentes antidisturbios de la policía española carga su arma en la Via Laietana durante las protestas de la huelga del 18-O.

Maria Rubio
BARCELONA

Hace tan solo un año la plaza Urquinaona de Barcelona se convirtió en el epicentro de las protestas contra la sentencia del Procés, que condenaba a los presos independentistas a largas penas de cárcel por su participación en el referéndum del 1-O. Las calles explotaron con un tono que se había visto poco en el movimiento independentista, extenuado de convocar a cientos de miles de personas durante años: las barricadas tomaron el Eixample, algo que no pasaba desde la huelga general de 2012, y lo hicieron incansablemente durante cinco días, con su punto de inicio en la ocupación del aeropuerto del Prat, impulsada por Tsunami Democràtic. Durante las protestas, la represión tampoco cesó: 31 jóvenes pasaron por prisión preventiva y en la actualidad se enfrentan a demandas de prisión de varios años por parte de la Fiscalía.

Este es el caso de Paula, una joven de 22 años que fue detenida en Via Laietana el 18 de octubre, día en el que las cargas policiales llevaron al clímax el nivel de confrontación. Paula estaba por la tarde en las protestas, como tantos otros jóvenes, cuando la primera línea de la Policía Nacional se abalanzó contra los manifestantes generando una nube de cargas y huidas en las que quedó atrapada. Lo que viene después lo explicó su abogada, Norma Pedemonte, a este medio cuando ella ya se encontraba en la

Barricada en medio de la AP-7, a la altura de Medinyà, el 18 de octubre de 2019.

prisión de Wad-Ras de Barcelona: un paso por la comisaría de la Verneda con amenazas por parte de los agentes, incluso con un cúter cerca del cuello, tratos vejatorios, intimidaciones, irregularidades en la asignación del juzgado de guardia y falta de separación de poderes. Después, la prisión.

“Cuando la abogada bajó a la celda y me dijo que dictaban prisión preventiva sin fianza, pensé: ‘Que me lleven lo antes posible’. No quería estar más tiempo bajo custodia policial”, relata Paula, quien salió de prisión preventiva 15 días después y ahora puede explicar su historia a *El Quinze*. “Sé que suena raro, pero entrando en Wad Ras respiramos tranquilas por primera vez después de la detención. Es difícil explicar cómo un lugar tan hostil puede generarte esta sensación de *menos peligro*”. Habla en plural porque la noche en comisaría la compartió con Xènia, otra joven detenida ese día, y, en el centro carcelario, con Andrea, manifestante detenida días antes. También tuvo la ocasión de relacionarse con el resto de presas en Wad-Ras, entre las cuales se

Vulneraciones policiales

En las protestas contra la sentencia del Procés, diversas organizaciones denunciaron vulneraciones en los dispositivos policiales, tal como apunta el portavoz de la organización antirrepresiva Alerta Solidària, Xavier Pellicer: “Vimos carruseles de furgonetas que casi atropellan a manifestantes, como se vio en Tarragona, o el uso de las balas de goma”.

MIQUEL CODOLAR-ACN

Un agente de la Policía Nacional frente a una barricada de fuego en Via Laietana.

sintió “acogida y ayudada”, pero destaca que la situación de ellas tres era muy diferente a la del resto de internas: “Teníamos el foco mediático encima y mucho apoyo exterior. Yo no sé qué es ser una mujer migrada en Wad-Ras sin la familia cerca”.

Detenciones por toda Catalunya

Las protestas no se vivieron tan solo en Barcelona, sino que en todos los grandes núcleos urbanos catalanes hubo días y noches de intensas manifestaciones. Como en Girona, donde el mismo día que detuvieron a Paula también detuvieron a Pau y Robert. “Estaba solo cerca del Parc de la Devesa, en la manifestación, cuando los Mossos me tumbaron en el suelo para luego cachearme. Como no llevaba nada peligroso encima, me dijeron que me fuera”, explica Pau a este diario. Siguiendo las órdenes de la policía catalana, fue a cruzar el puente para marcharse con las manos en alto, donde la Policía Nacional formaba un cordón: “Pasé por el lado de uno de ellos, que debería de ser el jefe. De repente me dijo:

‘Tú eres al que le gusta tirar piedras’, me sacó la porra y me linchó. Salí corriendo al grito de ‘yo no he hecho nada’, pero se abalanzaron cinco o seis, me tiraron al suelo mientras me pegaban y me esposaron”.

“Yo no había ido ni a la mani, estaba volviendo a casa. No suelo ir a concentraciones políticas”, explica Robert. Por el camino se encontró un cordón policial que le dio el alto: “Un tío llevaba una pistola de balas de goma. Me dijeron que me acercara, que no tuviera miedo. Obedecí. Luego, tenía a cinco nacionales encima, reduciéndome, aunque no opuse ningún tipo de resistencia”. Su historia en los calabozos de la comisaría es muy similar a la del resto de represaliados: insultos e intimidaciones o luces encendidas día y noche para desorientarlos. “¡Suerte que desde la celda se oían un poco las campanas de la catedral, que nos ayudaban a contar las horas!”, explica Pau, quien tuvo que pasar por el hospital por el golpe que recibió en la cabeza: “Mi paso por la comisaría lo viví algo desorientado, por suerte”, medio bromea.

Así fue cómo a ambos se les internó en régimen preventivo en la prisión de Puig de les Basses, en Figueres, donde coincidieron con otros dos jóvenes apresados: Ibrahim y Charaf, quienes después de permanecer ocho meses en prisión fueron absueltos el pasado mes de julio. “No entendían nada. Les pudimos explicar un poco de qué iba la cosa”, cuentan. Con quien también coincidieron fue con la exconsellera Dolors Bassa, condenada a 12 años de cárcel. “Ella llevaba ahí mucho tiempo, pero tenía una serenidad, una tranquilidad... Y nosotros, que llevábamos tres o cuatro días, sentíamos que se nos caía el mundo a los pies. Nos ayudó mucho a ubicarnos”, explica Robert.

Represión para desmovilizar

Sus casos y los del resto de represaliados forman un relato común de la represión que buscaba parar de sopetón la movilización ciudadana, tal como explica el portavoz de la organización antirrepresiva Alerta Solidària, Xavier Pellicer: “Hubo una clara voluntad de condicionar la acción política. No

Paula: “En las luchas sociales sabemos que la represión es un precio a pagar por salir a la calle”

Robert: “Dolors Bassa tenía una serenidad... Y a nosotros se nos caía el mundo a los pies”

Xavier Pellicer: “Si habláramos de derecho estrictamente, habría más absoluciones”

era una técnica nueva, ya la vimos en la huelga de 2012, en el 15-M, en las movilizaciones por Can Vies o en la operación Pandora, cuando hubo detenciones masivas”, recuerda Pellicer, quien también subraya que un mes antes, el 23 de septiembre, se daban las detenciones de varios independentistas acusados de terrorismo.

“En los movimientos sociales, por desgracia, sabemos que la represión está presente y que es un precio a pagar por salir a la calle”, opina Paula, quien siempre ha sido una joven comprometida con otros movimientos, como el estudiantil. A Pau, su paso por la prisión también le ha dado ganas de acercarse más a la realidad de los presos: “Quiero hacer todo lo posible para que casos como el mío o como el de Robert no vuelvan a pasar”. Y, para ambos, esto pasa por la movilización, ya que ninguno de los dos quiere dejar de poner su grano de arena: “Sabemos que nos detuvieron para desmovilizar al resto de jóvenes, a nosotros y a todo nuestro entorno, pero tenemos la convicción firme de seguir. Ese octubre demostramos que es en la calle donde tenemos fuerza”, resalta Paula. “Creo que debemos seguir ejerciendo nuestro derecho a la manifestación”, añade Pau.

Por su parte, Robert sigue manteniéndose lejos de la política, tal como hacía antes de ser detenido, aunque reconoce estar mucho más concienciado: “Yo no milito en ningún espacio. Pero en mi casa somos gente trabajadora de toda la vida y estamos en contra de la represión. Sobre todo mis padres, quienes, a fin de cuentas, son los que han recibido más”. Ahora falta por ver qué pasará con sus casos, que flirtean con la posibilidad real de entrar a prisión de nuevo, aunque haya carencia de pruebas importantes, tal como apunta Pellicer: “Si habláramos de derecho estrictamente, habría más casos como el de Tamara Carrasco, finalmente absuelta. Por desgracia, no hablamos de derecho estrictamente”.

Un any de la sentència més colpidora, cent anys de presó

Els presos polítics van ser condemnats fa un any pel Suprem a dures penes d'empresonament pel referèndum de l'1-O. Ara, bona part d'ells estan en la pitjor situació carcerària per la retirada del tercer grau i la pandèmia

Ferran Espada | Barcelona

Lledoners

- ORIOI JUNQUERAS (ERC)**
- ✓ Exvicepresident
 - ✓ 13 anys per sedició i malversació i 13 anys d'inhabilitació
 - ✓ **1.078 dies a la presó**
 - ✓ Segon grau sense cap permís de sortida

- JORDI TURULL (JXCAT)**
- ✓ Exconseller de Presidència
 - ✓ 12 anys per sedició i malversació i 12 anys d'inhabilitació
 - ✓ **969 dies a la presó**
 - ✓ Segon grau sense cap permís de sortida

- RAÜL ROMEVA (ERC)**
- ✓ Exconseller d'Afers Exteriors
 - ✓ 12 anys per sedició i malversació i 12 anys d'inhabilitació
 - ✓ **969 dies a la presó**
 - ✓ Segon grau sense cap permís de sortida

- JOSEP RULL (JXCAT)**
- ✓ Exconseller de Territori i Sostenibilitat
 - ✓ 10,5 anys per sedició i 10,5 anys d'inhabilitació
 - ✓ **969 dies a la presó**
 - ✓ Segon grau amb breus permisos de sortida

- JOAQUIM FORN (JXCAT)**
- ✓ Exconseller d'Interior
 - ✓ 10,5 anys per sedició i 10,5 anys d'inhabilitació
 - ✓ **1.078 dies a la presó**
 - ✓ Segon grau amb breus permisos de sortida

- JORDI SÀNCHEZ (JXCAT)**
- ✓ Expresident de l'ANC
 - ✓ 9 anys per sedició i 9 anys d'inhabilitació
 - ✓ **1.095 dies a la presó**
 - ✓ Segon grau amb breus permisos de sortida

- JORDI CUIXART**
- ✓ President d'Òmnium Cultural
 - ✓ 9 anys per sedició i 9 anys d'inhabilitació
 - ✓ **1.095 dies a la presó**
 - ✓ Segon grau amb breus permisos de sortida

Puig de les Basses

- DOLORS BASSA (ERC)**
- ✓ Exconsellera de Treball, Afers Socials i Famílies
 - ✓ 12 anys per sedició i malversació i 12 anys d'inhabilitació
 - ✓ **969 dies a la presó**
 - ✓ Tercer grau amb sortides de franja horària àmplia diversos dies a la setmana

Wad-Ras

- CARME FORCADELL (ERC)**
- ✓ Expresidenta del Parlament
 - ✓ 11,5 anys per sedició i 11,5 anys d'inhabilitació
 - ✓ **938 dies a la presó**
 - ✓ Tercer grau amb sortides de franja horària àmplia diversos dies a la setmana

En llibertat

- CARLES MUNDÓ (ERC)**
- ✓ Exconseller de Justícia
 - ✓ 1 any i 8 mesos d'inhabilitació i multa de 200 euros diaris durant 10 mesos per desobediència
 - ✓ **33 dies a la presó**

- SANTI VILA (EX-PDECAT)**
- ✓ Exconseller d'Empresa i Coneixement
 - ✓ 1 any i 8 mesos d'inhabilitació i multa de 200 euros diaris durant 10 mesos per desobediència
 - ✓ **1 dia a la presó**

- MERITXELL BORRÀS (JXCAT)**
- ✓ Exconsellera de Governació
 - ✓ 1 any i 8 mesos d'inhabilitació i multa de 200 euros diaris durant 10 mesos per desobediència
 - ✓ **33 dies a la presó**

La força de la indignació

Jordi Muñoz

Professor de ciència política a la Universitat de Barcelona

Ara ha fet un any de la sentència del judici de l'1 d'octubre. Ara ha fet un any que el Tribunal Suprem va certificar la seva venjança camuflada de justícia. Ara ha fet un any que nou persones innocents van ser condemnades a penes absolutament desproporcionades. Ara ha fet un any que molts demòcrates van preferir callar o, pitjor, van treure a passejar aquells tòpics gastats del respecte a les decisions dels tribunals i la independència de la justícia. I ha fet un any,

també, que molts nacionalistes espanyols, no tan demòcrates, van aplaudir els jutges venjatius, i es van lamentar perquè en volien més. Més presó, més càstig, més revenja, més autoritarisme. Ara ha fet un any que l'Estat espanyol va decidir, en bloc, tornar a donar l'esquena a la majoria de la societat catalana, que vol una solució dialogada i democràtica a un conflicte polític.

I per això ara ha fet un any, també, d'aquell esclat popular d'indignació que va recórrer Catalunya i que es va estendre també més enllà. A València, el País Basc o Madrid. A Catalunya, centenars de milers de persones van sortir als carrers en molts racons del país per expressar el rebuig a la revenja camuflada de justícia. Les aules de les universitats es van buidar, l'aeroport es va col·lapsar, les carreteres de tot el país es van omplir de gent, i molts centres de treball van tancar. El passeig de Gràcia va quedar petit. I sí, també va cremar Urquizaona.

Ara ha fet un any. Només un any. Però sembla que faci molt més temps. La pandèmia dona a aquelles imatges de fa un any un aire irreal i distant. En temps de mascaretes, distàncies i grups reduïts, es fa molt estrany veure tota aquella gentada atapeïda, junta, al carrer. Però és important no perdre de vista que només fa un any de tot allò. I que la indignació que expressen les imatges que es van veure durant dies i dies arreu del país segueix viva en la societat catalana, perquè res no ha canviat.

Un any després, el Govern espanyol segueix sense desfer aquella injustícia i el camí del diàleg sembla bloquejat. Encara no hi ha voluntat política per impulsar l'amnistia. Però el conflicte democràtic no desapareixerà així com així, per més que se'l miri de tapar. La magnitud, l'abast i la transversalitat de la mobilització de la tardor del 2019 expressen, millor que res més, la profunditat de la ferida oberta per la repressió. Però també expressen, és clar, la solidesa del moviment sobiranista. Perquè cal no oblidar que les enormes mobilitzacions de la tardor del 2019 passaven dos anys després de la tardor del 2017. I malgrat el bloqueig polític i la divisió interna, el moviment sobiranista va fer una gran exhibició de múscul mobilitzador i capacitat organitzativa.

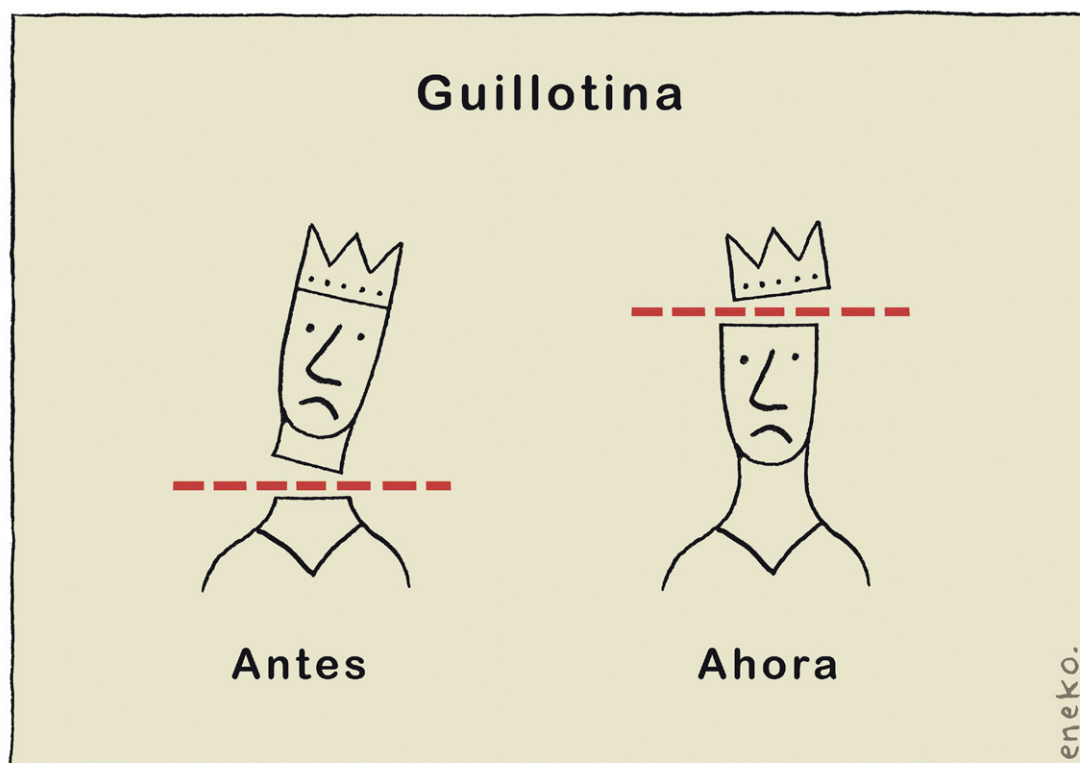
Això ens hauria de fer reflexionar a tots. Agafar una mica de perspectiva per avaluar el que va passar. I entendre que les idees de l'independentisme com a suflé o com a maniobra de distracció d'unes elits polítiques, tants cops repetides, no eren més que propaganda. No hi ha al nostre entorn cap altre moviment social i polític capaç de mobilitzar tanta gent, i d'articular la diversitat generacional, l'espontaneïtat i la capacitat operativa que van exhibir les protestes posteriors a la sentència. La combinació de diverses formes de protesta, la durada en el temps i la magnitud de les mobilitzacions són característiques que expressen de manera clara la vitalitat i la solidesa del moviment sobiranista. Malgrat l'atzucac polític i les divisions

“Tard o d'hora la política tornarà als carrers. I quan ho faci, el moviment del 2019 seguirà allà. Mentre no hi hagi una solució democràtica al conflicte polític, i mentre la repressió segueixi vigent, aquella indignació continuarà viva”

partidistes. Tendim a tenir una memòria molt curta, però crec que tant partidaris com detractors de l'independentisme farien bé de repassar les imatges d'aquells dies per entendre que allà al darrere hi ha un moviment sòlid i durador. Avui potser costa de dir i de visualitzar, però és evident que aquell moviment està ben arrelat. I ho està, fonamentalment, perquè expressa un conflicte democràtic de fons, estructural a la societat catalana i que encara no ha trobat resposta. I ho està, també, perquè ha sigut capaç d'enxarxar-se amb bona part del teixit associatiu del país, i de crear estructures de mobilització pròpies i potents.

La pandèmia ha fet que la política desaparegui dels carrers. No sabem per quant de temps, però ara com ara les imatges del 2019 no són possibles. Ara bé, cal ser conscients que això afebleix la nostra democràcia. La participació ciutadana, la protesta i la mobilització són elements essencials per a una democràcia saludable. Per això, tard o d'hora la política tornarà als carrers de Catalunya. I quan ho faci, el moviment del 2019 seguirà allà. Potser amb noves formes de protesta, potser amb nous lemes o nous líders. Però mentre no hi hagi una solució democràtica al conflicte polític, i mentre la repressió segueixi vigent, aquella indignació continuarà viva i, quan pugui, tornarà a sortir als carrers.

El dibuix de l'Eneko

Entrevista **Gerardo Pisarello**

El diputat Gerardo Pisarello, en un moment de l'entrevista a 'El Quinze' de Público.

“La nova política no ha aconseguit construir una organització sòlida fora de les institucions”

Gerardo Pisarello

Diputat d'En Comú-Podem al Congrés

El secretari primer de la Mesa del Congrés manté que la “revolució democràtica” que van anunciar els comuns “segueix en marxa” i explica que per fer front als efectes de la pandèmia calen grans transformacions en l'àmbit polític i econòmic

Marià de Delàs
BARCELONA

Es va fer conegut entre la ciutadania pel seu paper al Govern de la ciutat de Barcelona. **Gerardo Pisarello** (Tucumán, 1970) va ser el número dos de l'equip de l'alcaldeessa Ada Colau, però l'any passat va fer el pas a la política estatal. Va ser elegit diputat a les llistes d'En Comú-Podem i exerceix com a secretari primer de la Mesa del Congrés. Assegura, però, que ell és “municipalista per convicció” i que “els grans canvis només es poden produir si comencen a l'àmbit local”.

Diu el jurista barceloní, nascut a l'Argentina, que a Madrid fa de “republicà català”: “Faig de net de republicans andalusos i d'una cosa que no feia abans, que és ser diputat d'ultramar, com els vells diputats americans que venien a exigir-li a Ferran VII una relació entre iguals, una relació federal, o acabarien fent-se independents. I la història va anar com va anar”.

Reconeix que viu la pandèmia “amb un punt d'angoixa vital”, per ell i per la gent que l'envolta, però “també amb sensacions d'incertesa i alhora amb la consciència que hauria de ser un punt clau per emprendre canvis no només des del punt de vista personal, sinó també sobre la nostra manera de ser al món. Canvis econòmics, polítics, en les relacions socials”. “Ens marcarà generacionalment. Marcarà els nostres fills”, explica en la llarga conversa amb *El Quinze*: “Sento que hem passat per una primera etapa massa bonista, en què vam pensar que només aplaudint als balcons aconseguiríem produir transformacions, i ara ens estem adonant que hi ha moltes resistències perquè això passi, i que els canvis de sistema que són necessaris exigiran molta lluita i enfrontar-se a poders molt arrelats”.

La covid representa un problema sanitari enorme, però també comporta una crisi econòmica descomunal. Les persones que tenim garantit el plat a taula tendim a prestar més atenció a les mesures sanitàries, oi? En aquests moments de canvi, què li sembla que exigeix més atenció?

Les desigualtats creixen de manera exponencial. En aquest context de covid hi ha una violència sobre la gent més vulnerable i els sectors que tenen una casa més o menys confortable on confinar-se tendeixen a menystenir aquesta situació. És molt preocupant. La crisi sanitària causa les principals víctimes entre les classes populars arreu del món, i alhora, la caiguda i l'enfonsament de l'economia que s'està produint també és especialment dura per a aquests sectors. La pandèmia entén de classes socials, de diferències socials. La humanitat sencera està en perill, però

aquesta crisi múltiple, econòmica, sanitària, social, ecològica, afecta sobretot les poblacions més vulnerables.

La força política que vostè representa fa un cert temps que ha deixat de parlar de la imminència d'una revolució democràtica, de processos constituents, de la casta que havia de ser expulsada de les institucions. No cal rescatar aquests conceptes?

Jo crec que moltes d'aquestes coses s'han aconseguit. Fer fora, per exemple, una part important de les castes que havien quallat com a conseqüència del que era el règim del 78. La nova política, el 15-M, les marees, van aconseguir jubilar Felipe González, fer fora tota una generació corrupta del Partit Popular, produir un autèntic terratrèmol dins el Partit Socialista, obrir un horitzó republicà en uns termes amb els quals no es parlava des de la mateixa Transició, donar veu al municipalisme com no l'havia tingut potser des de temps del primer antifranquisme... S'han aconseguit molts canvis, i des d'aquest punt de vista la revolució democràtica continua viva i en marxa. El mateix sobiranisme, malgrat la implacable ofensiva judicial i política, no ha estat derrotat. Mai hi havia hagut tanta presència sobiranista a les Corts com ara. I aquest sobiranisme s'està movent cap a l'esquerra i està molt més connectat amb les classes populars de la resta de l'Estat. Jo quan sento parlar la Mertxe Aizpurua, de Bildu; o l'estimada Maria Dantas, diputada per ERC, gran lluitadora en defensa de les persones migrants, m'hi sento plenament identificat. El que passa és que hi ha hagut un moviment contrarevolucionari enormement fort. S'han aixecat els pitjors fantasmes del franquisme. Què és el que cal? La nova política no ha aconseguit construir una organització sòlida fora de les institucions, entrar amb prou força als barris, a les associacions de veïns, als centres de treball. Això s'ha aconseguit només parcialment, en l'àmbit local, i ho estan aconseguint algunes forces sobiranistes, però la batalla no és definitiva. L'antifeixisme creix, iestic segur que assistirem a la irrupció de nous fronts amplis, plurals, diversos internament, que tindran molt clar que la tasca antifeixista del nostre temps és impulsar grans transformacions democràtiques en l'àmbit polític i també en l'econòmic.

Diu que el sobiranisme no ha estat derrotat, però les mobilitzacions viscudes durant deu anys han desaparegut. Acaben d'inhabilitar un altre president de la Generalitat i no ha passat res.
Hi ha coses diferents. Hi ha fracassos i hi ha derrotes. Els fracassos són imputables als errors propis, i aquí s'han comès errors,

evidentment, per part de la nova política, per part del sobiranisme: segurament, menystenir la força dels adversaris i sobreestimar la pròpia en un moment donat, no ser capaços de generar aliances més transversals per tirar endavant els projectes que es defensaven, no connectar suficientment amb molts sectors de les classes populars que no s'han sentit interpel·lats. Però la derrota que s'ha produït ha estat conseqüència d'una repressió brutal. Les derrotes que ha patit el sobiranisme, que ha patit el moviment sindical, el que està patint ara mateix Unides Podem i moltes altres forces polítiques, també són conseqüència d'una ofensiva brutal per part d'aquests sectors reaccionaris que controlen part del poder judicial, del policial, del mediàtic, una part important del poder financer. Però això no és culpa d'aquests moviments ni implica que aquests objectius s'hagin perdut. Jo no m'imagino una solució mínimament estable per a la governabilitat progressista a l'Estat si conceptes com *amnistia*, com *indults*, com *derogació dels delictes de sedició* no es posen sobre la taula de manera urgent. No m'imagino una governabilitat progressista mínimament creïble sense una mínima redistribució de la riquesa; si la protecció de l'habitatge públic, de la sanitat pública, de l'educació pública no estan a l'ordre del dia. La mateixa articulació federal o confederal dels diferents pobles de l'Estat no es podrà fer per imposició. S'haurà de fer a partir de la lliure decisió dels pobles. Una altra cosa són els *tempos* d'aquestes reformes, les aliances necessàries perquè es puguin fer. Quan veig a Madrid el discurs de Vox, el del PP o el de Ciudadanos, entenc que aquesta derrota s'ha produït en gran part per repressió. Però també quan veig el Partit Nacionalista Basc, Esquerra Republicana, Bildu, Más País, Unide Podem, el mateix Partit Socia-

“S’han assolit molts canvis i la revolució democràtica continua viva i en marxa”

“El sobiranisme s’està movent cap a l’esquerra i està més connectat amb les classes populars”

“L’antifeixisme creix; assistirem a la irrupció de nous fronts amplis, plurals”

lista defensant segons quines coses, penso que hi ha una agenda de transformacions republicana que encara està viva i que es pot activar en qualsevol moment.

Què li sembla el pla per a la recuperació exposat la setmana passada pel Govern espanyol?

Tota aquesta inversió de diners que s'està fent ara s'hauria pogut fer en altres crisis per estimular la reconversió ecològica de la indústria, per protegir la gent treballadora, blindar els drets socials... Dit això, em preocupa que la sortida de la crisi s'estigui finançant gairebé de manera exclusiva amb deute, perquè en algun moment caldrà discutir sobre qui el paga, i per tant sí que em preocupen les enormes dificultats que hi ha, no només en el cas espanyol, sinó a tot el món, per impulsar polítiques redistributives de tipus fiscal més incisives.

Fa cinc anys ens va parlar sobre la necessitat de combatre el risc que es produís una separació entre qui entrava a les institucions i el carrer, amb l'autoorganització de la ciutadania. Com veu ara aquest perill?

Estem vivint en una fase molt violenta del capitalisme global, un neoliberalisme que genera expressions monstruoses d'extrema dreta a tot arreu, amb una violència inusitada. No ens esperàvem que poguéssim assumir aquestes formes, una violència clarament sexista, classista, racista, que té expressions grotesques a tot el món. És Trump, Bolsonaro, Vox... Necessitaríem una autoorganització i una resistència ciutadana més forta que mai, i la gran paradoxa és que, en aquest moment, el carrer sembla que és d'aquesta extrema dreta, que es manifesta dient que la covid és un gran engany. L'extrema dreta global està ocupant els carrers, i en canvi els sectors

més progressistes d'esquerres i els moviments socials se senten moltes vegades inhibits per l'existència de la pandèmia i davant d'un dilema tràgic: si es mobilitzen al carrer, poden posar en risc la salut dels seus veïns i veïnes, però no es poden deixar matar, que és el que estem veient per exemple als Estats Units. Desenes de milers de persones de la comunitat afroamericana, dels moviments antiracistes, són conscients de la pandèmia, però no estan disposats a deixar-se matar. Jo crec que aquest és una mica el dilema. Què passarà al carrer a mesura que aquesta crisi s'aguditzi?

Vostè va ser víctima d'un atac xenòfob, verbal però furibund, per part d'una organització, Vox. Més enllà del rebombori mediàtic, com creu que cal interpretar aquest fet?

Hem d'entendre que la funció d'aquestes dretes radicalitzades, a nivell global, té un component econòmic molt clar, i és evitar, per tots els mitjans possibles, amb actuacions intimidatòries, que hi podria haver una sortida d'aquesta crisi amb un mínim de redistribució de la riquesa. Aquesta és la seva funció. Evitar que es discuteixi la possibilitat de polítiques fiscals redistributives, la protecció del que és públic, la limitació de les grans fortunes... En el cas de Vox, parlem d'una força que representa els sectors més endarrerits, el mateix 1% privilegiat del franquisme. No em preocupa per mi, per raons biogràfiques no em sorprèn, però sí per moltíssima gent, a la qual sí que estan mossegant en el dia a dia. Són les persones migrants, les refugiades, les trans, les famílies que són desnonades, a Vallecas, a Badalona o a Triana, això sí que em preocupa, perquè crec que aquesta gent no dubtarà, arribat el moment, a animar la violència física al carrer si ho considera necessari per evitar determinats canvis.

BRU AGUILÓ

Entrevista **Gerardo Pisarello**

Vox el va atacar per una crítica que va fer vostè sobre el rei, [per la trucada que va fer el monarca al president del CGPJ, per manifestar el seu disgust per no haver pogut presidir un acte del poder judicial a la capital catalana]. Després d'això, Felip VI va acabar viatjant dies més tard a Barcelona, en companyia de Pedro Sánchez. Com cal interpretar-ho?

La crítica a la monarquia no ho és només a una figura simbòlica, sinó a una figura que en la història d'Espanya ha donat suport a un determinat tipus de relacions econòmiques, a una manera de fer negocis. Quan Vox ataca els republicans que critiquen la monarquia també ho fa perquè està defensant aquests privilegis. La meua crítica a Felip VI o a Joan Carles I no té res de personal. Històricament els Borbons han estat una dinastia nefasta a Espanya. Des del segle XIX, tots els Borbons van acabar detestats, precisament perquè van jugar un paper molt clar d'impuls d'un règim polític i econòmic marcat per la corrupció, pel cobrament de comissions il·legítimes... El que podríem anomenar el partit immobiliari financer. Aquesta ha estat la història dels Borbons, i per això la majoria van acabar expulsats del tron. Va ser la història de Ferran VII, d'Isabel II, d'Alfons XIII, i estic bastant convençut que serà el final no només de Joan Carles I sinó també del mateix Felip VI.

Perquè va acabar venint a Barcelona?

Hi ha un intent per part d'alguns sectors del PSOE de separar la sort de Felip VI de la del seu pare. És la darrera operació de diferents sectors monàrquics, però és molt difícil que això pugui reeixir. Felip VI és un rei molt més marcat que el seu pare pels vin-

“Em preocupa que la sortida de la crisi s'estigui finançant amb deute”

“Aquesta gent no dubtarà a animar la violència al carrer per evitar certs canvis”

cles amb la dreta i l'extrema dreta. Tret que sigui capaç d'allunyar-se de manera clara d'aquests sectors i de la manera de fer negocis que han defensat sempre els Borbons, crec que té el temps relativament comptat.

La Corona és un tema, però la intervenció de la Fiscalia i del poder judicial en la vida política és un altre de ben evident. Com a jurista, quin camí creu que hi ha per resoldre aquest problema?

La dreta ha entès que una manera d'aturar qualsevol tipus de projecte polític mínimament progressista és a través del poder judicial i d'una campanya d'assetjament duríssim en termes mediàtics. La dreta s'ha dedicat en molts països i sota formes diferents a controlar el poder judicial per perseguir adversaris polítics, i a controlar els mitjans de comunicació per omplir-los de notícies directament falses. Si no s'aconsegueix desfer a temps aquest assalt conservador, reaccionari, sobre el poder judicial, la mateixa democràcia no podrà prosperar. Què és el que cal per fer-ho? Hi ha co-

ses que depenen, com tot, de la força que es tingui. En alguns aspectes bàsics és la que es troba en la possibilitat d'aprovar lleis orgàniques per produir canvis. Moltes vegades es diu: “Això no es pot fer perquè la Constitució no ho permet”, “no es pot limitar la inviolabilitat del rei” o “no es poden aturar les polítiques d'austeritat o democratitzar el poder judicial perquè la Constitució no ho permet”. Això és una excusa immobiliària, perquè la majoria d'aquests canvis es podrien fer a través de lleis orgàniques, que exigeixen una majoria absoluta que ja existeix, la de la investidura del nou Govern de coalició. El gran repte és ser valents a l'hora de fer servir aquesta majoria per desfer el que el Partit Popular i la dreta han construït de manera il·legal i fraudulenta.

Però sociològicament els jutges tenen tendència, per exemple, a acceptar normalment com a proves fefaents el que diuin policies i guàrdies civils.

Sí, sí, evidentment, això no és només una cosa que hagi creat el Partit Popular durant el mandat del Mariano Rajoy. Això està íntimament lligat amb les dificultats que després de la Transició hi va haver per demantellar peces fonamentals de l'aparell judicial franquista. L'antifranquisme va aconseguir conquerir espais institucionals als ajuntaments, als parlaments autonòmics, al Congrés, al Senat, però s'ha de reconèixer que, en el cas del poder judicial, els avenços van ser limitats. Es va aconseguir que hi entressin jutgesses i jutges garantistes, però el nucli de la resistència conservadora i reaccionària, en alguns casos directament relacionada amb el franquisme, segueix en el poder judicial, i sobretot a les altes instàncies. Avui mateix el jutge Marchena, que té un currículum que coneixem força bé, és una persona de la qual poden dependre la sort de Pablo Iglesias, els casos de corrupció del PP, les condemnes de dirigents independentistes... I això per una democràcia digna d'aquest nom és un perill enorme.

[En relació amb la repressió sobre l'independentisme], vostè defensa l'amnistia o la reforma del codi penal?

Són dues coses que s'han de fer simultàniament. Segurament sense una amnistia és impossible resoldre la situació injusta, infame jurídicament, com diu Pérez Royo, de centenars de persones encausades només per mobilitzar-se, per voler exercir el dret de vot, però mentre es demana això, simultàniament, s'ha de fer tot el possible perquè els dirigents independentistes que són a la presó en puguin sortir i perquè la política pugui sortir dels tribunals i de les instrumentalitzacions per part de fiscals que participen de guerres judicials brutes.

El problema de la justícia és molt evident també en altres països, sobretot de l'Amèrica Llatina, com el Brasil o Colòmbia.

Jo crec que l'Amèrica Llatina és un continent marcat per lluites exemplars, que han enlluernat el món en molts moments, i en aquestes darreres dècades van ser una prova que era possible plantejar alternatives a les polítiques neoliberals, per diferents vies i sota diferents formes, i això ha estat castigat d'una manera brutal per part de les oligarquies internes, però també per part dels Estats Units, sobretot a partir de l'Administració Trump, que està impulsant estratègies repressives i colpistes que s'assemblen molt a les de les dictadures dels anys 70 i 80. El que està passant al Brasil, amb Bolsonaro, que reivindica el cop d'Estat del 1964 contra Joao Goulart; el que està passant a Xile, on el mateix Sebastián Piñera reivindica la figura de Pinochet; o a Colòmbia, on es maten a centenars els activistes socials, els camperols, dones activistes..., és una prova de la ferocitat d'aquestes oligarquies i de l'Administració nord-americana, però també de la persistència i la tenacitat dels moviments socials i populars.

Personalitats com Dilma Rousseff, Pepe Mujica o Rafael Correa han remarcat l'oportunitat que representa el plebiscit convocat pel dia 25 vinent a Xile. Creu que pot tenir impacte en altres països de l'Amèrica Llatina?

És un plebiscit que ja ens hauria agradat poder tenir-lo nosaltres. A Xile el que s'està discutint és la possibilitat de trencar amb la Constitució pinochetista del 1980 i d'iniciar un nou procés constituent, que era el que nosaltres defensàvem en el cas d'Espanya, la possibilitat que s'obrissin processos constituents que donessin lloc a noves regles del joc, i ara, de moment, el que estem defensant és que les dretes radicalitzades mostrin capacitat de complir amb la Constitució que diuen que defensen. Nosaltres aquí hem fet un retrocés, i a Xile, en canvi, els moviments socials i populars han aconseguit que hi hagi un plebiscit per poder acabar amb la Constitució pinochetista. Òbviament això no serà fàcil.

“Si no es desfà l'assalt conservador al poder judicial, la democràcia no podrà prosperar”

“L'Administració Trump impulsa estratègies com les de les dictadures dels anys 70 o 80”

BRU AGUILO

El diputat Gerardo Pisarello responent les preguntes d'El Quinze'.

Los catalanes, los más republicanos del Estado

El 66,5% de los catalanes votaría por la república y el 14,6% se decantaría por la monarquía en un referéndum estatal. En el conjunto de España, la república se impondría por seis puntos (41% a 35%)

Marc Font
BARCELONA

Catalunya se confirma como el territorio más republicano de todo el Estado español y, lógicamente, es donde la monarquía genera un mayor rechazo. Esta es una de las conclusiones que se extraen de la mayor encuesta sobre la monarquía que se ha hecho en el Estado, encargada por la Plataforma de Medios Independientes, que tiene a *Público* entre sus integrantes. El sondeo, realizado a partir de 3.000 entrevistas en todo el territorio español, muestra cómo la república arrasaría en Catalunya en un hipotético referéndum estatal: el 66,5% de los catalanes optaría por ella, mientras que sólo el 14,6% se decantaría por la monarquía, y el resto no sabe qué votaría, lo haría en blanco o no acudiría a las urnas.

A nivel estatal también se impondría la república, pero de una manera mucho más limitada, ya que el 40,9% de los consultados prefiere esta opción y un 34,9% votaría monarquía. El apoyo a la república supera el 60% en Euskadi y Navarra –los resultados de los dos territorios aparecen agrupa-

dos en el estudio–, pero pasa por poco del 30% en Madrid, País Valencià y Andalucía, tres autonomías en las que la monarquía se impondría. Además, el 68,4% de los catalanes ve necesario realizar un referéndum entre monarquía y república, 21 puntos por encima de la media estatal.

En toda la serie de preguntas los catalanes se muestran mucho más contrarios a la monarquía que la media estatal y también rechazan intensamente la actuación de la Casa Real. La satisfacción media a nivel estatal por el funcionamiento de la monarquía es de un 4,6 sobre 10, pero en Catalunya se sitúa en un 2,9, el valor más bajo, seguido del 3,1 de Euskadi y Navarra. En cambio, en Andalucía, Madrid y Valencia la nota supera el 5. Asimismo, en Catalunya solo la Iglesia católica obtiene peor valoración que la monarquía, mientras que en el conjunto del Estado saca mejor puntuación que los partidos, los sindicatos o el Parlamento.

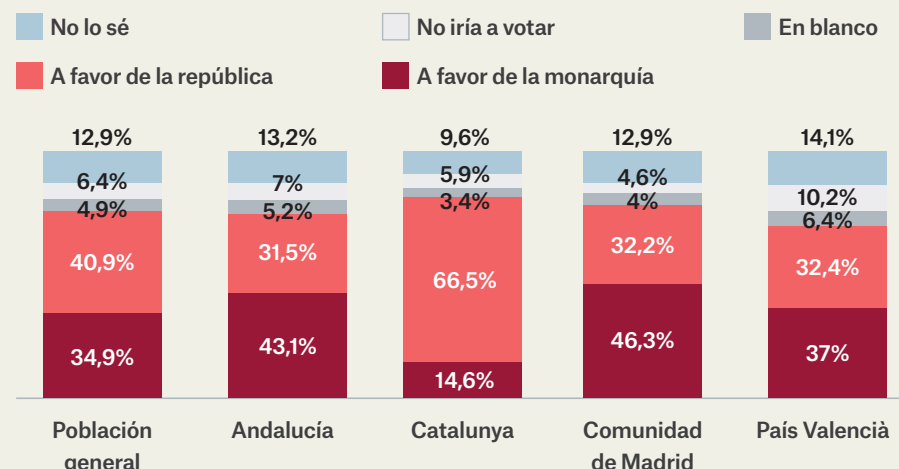
Suspenso a Felipe VI

Mientras que el actual rey, Felipe VI, obtiene un 5,8 de valoración media, los catalanes lo suspenden claramente, con un 3,6. A buen seguro que la baja puntuación está vinculada con el papel que ha jugado en el conflicto político, que los catalanes desaprueban, poniéndole un 2,9. En cambio, a nivel estatal su actuación en esta cuestión supera el 5 (5,2) y en Madrid se eleva al 6,0. En la memoria pesa el discurso que Felipe VI pronunció el 3 de octubre de 2017, cuando para buena parte de la ciudadanía catalana alentó la represión contra los independentistas. Su padre, el rey emérito Juan Carlos I, cae en Catalunya hasta el 1,9, pero también suspende en el conjunto de España, con un 3,3. En esta valoración impactan los escándalos de presunta corrupción que ha protagonizado.

A diferencia de la media de los ciudadanos españoles, los catalanes no creen que

Intención de voto en un referéndum

En caso de realizarse un referéndum entre monarquía y república, ¿qué votaría?

Valoración media de las actuaciones de Felipe VI

Utilizando una escala en la que el 0 significa "muy mal" y el 10 "muy bien"

	Población general	Cataluña	Comunidad de Madrid
Su intervención durante el conflicto con Catalunya	5,2	2,9	5,7
Su papel en la crisis del coronavirus	5	3,2	5,8
Su reacción tras la publicación de noticias sobre los negocios del rey emérito	5,1	3,1	5,6

El 68,4% de los catalanes ve necesario un referéndum entre monarquía y república

Los catalanes le ponen un 2,9 a Felipe VI en el conflicto político; los madrileños, un 6,0

Felipe VI sea "políticamente neutral", ni capaz de mediar entre diferentes fuerzas políticas. En cambio, sí que opinan que defiende la integridad de España. Opiniones que, por otra parte, también tienen sobre Juan Carlos I, al que sobre todo consideran menos honrado, consecuencia de sus escándalos económicos. Asimismo, el 61% de los encuestados catalanes no consideran que sin rey las tensiones con los nacionalismos catalán o vasco "irían a peor", un porcentaje que casi dobla el del Estado. Ideológicamente, la mayoría de los encuestados sitúa al actual monarca claramente a la derecha –con un 6,5 en una escala donde

el 10 es la extrema derecha–, un hecho que se acentúa entre los catalanes (7,4).

Los catalanes también son, con rotundidad, los más partidarios de que el rey pueda ser juzgado por sus actos durante su reinado –el 68,5%, mientras que la media estatal cae al 52,4%–, y son los que más se oponen a que intervenga en el proceso de investidura del presidente del Gobierno –el 64,5% está muy o bastante de acuerdo en que no lo haga, casi 20 puntos por encima de la media estatal–. Por último, casi el 65% opina que la monarquía es una institución de otro tiempo, que "no tiene sentido en democracia", 17 puntos más que la media estatal; mientras que siete de cada diez opinan que, por lo que aporta, el coste de la monarquía es desproporcionado, de nuevo un parámetro claramente superior al del conjunto de España.

La Plataforma de Medios Independientes está integrada por *Alternativas Económicas*, *Carne Cruda*, *Catalunya Plural*, *Crític*, *CTXT*, *Cuartopoder*, *El Salto*, *La Marea*, *La Voz del Sur*, *Luzes*, *Mongolia*, *Nortes*, *Nueva Tribuna*, *Pikara Magazine*, *Praxa* y *Público*. La encuesta se ha podido llevar a cabo gracias a una campaña de micromecenazgo, que recaudó 32.000 euros en tan solo 24 horas.

A NOMÉS DOS METRES DE TU

La crisi del Coronavirus ha triplicat les necessitats socials. Tot i les distàncies, ens necessiten més a prop que mai.

**COL-LABORA
CADA GEST COMPTA**

 Càritas
Catalunya

www.caritascatalunya.cat
codi bizum 38031

Anàlisi

Elecciones

Independentismo y unionismo negocian estrategias para el 14-F

Los partidos independentistas y los autodenominados constitucionalistas debatirán en las próximas semanas posibles alianzas de cara a las próximas elecciones catalanas, pero los acuerdos no parecen demasiado viables en ninguno de los dos frentes

Pleno del Parlament del 7 de octubre.

El president del Parlament, Roger Torrent, ha completado ya la ronda de contactos con todos los grupos parlamentarios tras la inhabilitación del president de la Generalitat, Quim Torra. Se ha culminado sin sorpresas: ningún candidato a la presidencia y, por tanto, cronómetro en marcha. Y el calendario confirma la fecha del 14 de febrero para las próximas elecciones en Catalunya. La aritmética parlamentaria que generarán los resultados marcará la política de pactos, pero a pesar de ello las reuniones se multiplicarán en las próximas semanas para evaluar escenarios electorales.

En cuanto al unionismo, los encuentros que impulsa Ciudadanos con el PSC y el PP –se excluye a Vox– buscan lograr una lista unitaria que “optimice” los resultados de este sector, según explica el candidato de la formación naranja, Carlos Carrizosa. El 21-D de 2017 quedó patente que hasta ahora el unionismo tiene capacidad para ganar las elecciones, pero no suma para formar gobierno. Desde Cs se atribuye a “la fragmentación del voto constitucionalista”, que les “perjudica en determinados territorios –Lleida o Girona, por ejemplo– debido a una ley electoral injusta por poco proporcionada”. Más allá de que los datos electorales de hace tres años no acaban de confirmar esta teoría, parece evidente a estas alturas que la operación de Cs está más encaminada a intentar camuflar los catastróficos resultados que le dan las encuestas que a una verdadera unidad constitucionalista. Y la maniobra está destinada al fra-

Ferran Espada

caso ante un PSC que aspira a recuperar el primer lugar de este espacio unionista con la caída de Ciudadanos y un PP que recupera fuerzas después de estar a punto de ser extraparlamentario. Pero las reuniones se celebrarán igualmente.

En el caso del independentismo ya hace tiempo que está descartado el tema de las listas unitarias tras la experiencia de JxSí. Pero los encuentros se sucederán con el objetivo de alcanzar un denominador común para después del 14 de febrero, según diversas fuentes. En primer lugar porque ninguno de los dirigentes de JxCat y de ERC consultados descartan que ambos partidos sigan gobernando juntos. Y en segundo lugar porque, una vez fijado ya por todo el independentismo el objetivo de superar por primera vez el 50% de los sufragios, es necesario explicitar “qué se hará con estos votos”.

Desde JxCat, el presidente del grupo parlamentario Albert Batet explica que este 50% “deberá tener consecuencias políticas”, pero sin concretarlas. Mientras, el president Torra asegura: “Trabajaré en las próximas semanas para lograr un acuerdo del independentismo que clarifique cuál será la actuación en caso de que se supere el 50% de los votos”. Por su parte, desde ERC, el miembro de la ejecutiva de los re-

publicanos y preso político Raül Romeva considera que, “para después de las elecciones, hace falta un compromiso compartido sobre qué querrán decir los votos”. Pero propone que se utilice “un GPS” que permita caminar hacia el objetivo acordado pudiendo rectificar ante los obstáculos que ponga el Estado. En cuanto a la CUP, los anticapitalistas ya adelantan que no entrarán en ningún acuerdo que no concrete una actuación de “ruptura” con el Estado.

Condenados a entenderse

Con todos estos ingredientes la gran incógnita radica en si el independentismo alcanzará el llamado “acuerdo por el 50%”. Algunos recuerdan que ni siquiera se pudo consensuar la respuesta de los partidos y las instituciones a la sentencia del Supremo hace un año. Desde JxCat se responsabiliza a Esquerra por no querer asumir una respuesta contundente. Desde ERC aseguran que “hay quien no quería ningún tipo de acuerdo para poder responsabilizar al adversario, a pesar de ser socios en el Govern, y sacar rédito político”. La CUP recuerda que la respuesta estuvo en la calle y “desbordó” a los partidos independentistas “institucionales”. Queda por ver si esta vez, ante las urnas, el independentismo es capaz de perfilar una estrategia conjunta –más allá del objetivo común del 50% de los votos– que permita transitar la próxima legislatura sin un constante enfrentamiento entre partidos que, de una forma u otra, muy probablemente tendrán que entenderse.

Los independentistas se reunirán para evaluar un acuerdo sobre la hoja de ruta si se supera el 50%

Las reuniones se multiplicarán estas semanas para evaluar escenarios electorales

Cs impulsa encuentros con el PSC y el PP en pos de una lista unitaria que está destinada al fracaso

EL QUINZE
de Público

DIRECCIÓ **Ferran Espada** COORDINACIÓ **Marc Font** DIRECCIÓ GENERAL **José María Crespo** DIRECCIÓ EDITORIAL **Marià de Delàs** GESTIÓ **Pablo de Zárraga**
PRODUCCIÓ **Pauta Media S.L.** EDICIÓ **Carla de Puig i Néstor Bogajo** REDACCIÓ **Jordi Bes, Queralt Castillo, Roger Castillo, Cugat Comas, Natàlia Costa, Alba Fernández, Àngel Ferrero, Yeray S. Iborra, Montse L. Cucarella, Paula Ericsson, Lidia Penelo, Emma Pons, David Rodríguez, Àlex Romaguera, Laia Ros, Maria Rubio, Judith Vives i Víctor Yustres** FOTOGRAFIA **Joel Kashila i Bru Aguiló** CORRECCIÓ **Carme Casals**
DIRECCIÓ D'ART I MAQUETACIÓ **Manuel Cuyàs i Berta Rosés** IMPRIMEIX **Impresa Norte** DIPÒSIT LEGAL **M-6647-2019**
CONTACTE **elquinzepublico@pautamedia.com | redaccio@diaripublic.cat** VISITA EL WEB **https://especiales.publico.es/pages/el-quinze | www.diaripublic.cat**

Les claus de la setmana

La xifra

12,8%

de caiguda del PIB a l'Estat espanyol

L'FMI ha millorat les previsions per al 2020 de l'economia mundial, que caurà un 4,4%. L'informe, però, manté la caiguda del PIB a l'Estat espanyol en el 12,8%.

Última hora

La pandèmia creix sense treva a Catalunya

Redacció
BARCELONA

El risc de rebrot per covid-19 a Catalunya continua pujant, i ja arriba a 378,41, amb un increment de 16,25 punts en 24 hores, segons les darreres dades actualitzades del Departament de Salut d'aquest dijous. La taxa de transmissió o velocitat de contagi, l'Rt, puja també lleugerament i arriba a 1,39. L'augment de contagis s'està traduint ja en més pressió als hospitals catalans. El Parc Taulí de Sabadell i l'Hospital de Vic alerten que les xifres d'ingressos ja s'han "disparat". El centre sabadellenc tem un escenari de "saturació".

El tuit

Jordi Salvia 🟡 #FreeAssange @jordisalvia · 14 oct.

L'auditoria més gran de la història s'ha convertit en la condecoració més gran de la història dels mossos...

Nació Digital @naciodigital · 14 d'oct.

Els Mossos condecoren més de 400 agents per l'actuació policial en les protestes de la sentència. naciodigital.cat/noticia/210100...

19

577

845

Serà notícia

La moció de censura de Vox contra Sánchez

A proposta del partit ultradretà contra el president del Govern espanyol, Pedro Sánchez, es debatrà dimecres i dijous sense possibilitats de prosperar.

Els titulars

CONFINAMENT A LA CAPITAL DE L'ESTAT

El Govern espanyol decreta l'estat d'alarma a Madrid i s'incrementa la tensió entre Sánchez i Ayuso

Divendres, 9 d'octubre

CORONAVIRUS PRESIDENCIAL

Trump reapareix a la Casa Blanca sense esvair els dubtes sobre la seva salut

Dissabte, 10 d'octubre

LA PANDÈMIA S'ENFILA A CATALUNYA

Salut planteja que les universitats aturin les classes presencials i les empreses extremen el teletreball

Diumenge, 11 d'octubre

L'ENQUESTA SOBRE LA MONARQUIA

El suport a la república arrasaria la monarquia a Catalunya en un referèndum estatal

Dilluns, 12 d'octubre

LA PROTESTA DE LES BATES BLANQUES

Els metges de l'atenció primària van a la vaga en plena pandèmia

Dimarts, 13 d'octubre

MESURES DRÀSTIQUES CONTRA LA COVID

Bars i restaurants tancats i aforament limitat al comerç, noves restriccions anticovid

Dimecres, 14 d'octubre

La imatge

FOTÒGRAFA: BLANCA BLAY (ACN)

Protestes i buit institucional per la visita de Felip VI a Barcelona

Una cadena humana va ser l'acte central de la protesta contra la presència de Felip VI a Barcelona divendres passat, per participar en una entrega de premis. Durant la concentració, es va cremar una fotografia gegant del monarca. L'absència de les principals autoritats també va marcar la jornada.

Apunt històric **80 anys de l'assassinat del president màrtir**

Lluís Companys, un home digne

Jordi Creus

Historiador
i editor de
'Sàpiens'

Castell de Montjuïc. Matinada del 15 d'octubre del 1940. Lluís Companys es va descalçar mentre l'escamot d'afusellament l'apuntava. Poc abans que la pluja de bales acabés amb la seva vida va cridar: "Per Catalunya".

Algunes persones han escrit que la valentia davant la mort imminent li va netejar tots els errors que va cometre en vida. Sens dubte és una afirmació injusta. Perquè Lluís Companys és molt més que el coratge que va mostrar en les seves últimes hores. Certament, el catalanisme més conservador no ha pogut assumir mai els ideals nítidament d'esquerres de Companys, ni el seu compromís amb obrers i pagesos, que el va fer passar múltiples vegades per la presó. La de Companys és una vida plena d'encerts i també d'errors i contradiccions. Una vida sempre al límit de les circumstàncies dels moments més complicats de tot el segle XX.

Fill d'una família benestant del poble del Tarròs, a l'Urgell, des de petit va veure les dures condicions de vida dels pagesos pobres. Dels que treballaven per al seu pare, com els progenitors de Salvador Seguí, el *Noi del Sucre*. Companys era dels que jugaven amb espases, a diferència de Macià, que de nen preferia fer volar estels. El petit Lluís amb només 9 anys va ser enviat a Barcelona. A estudiar en una llengua que no parlava i que era omnipresent en l'educació. Allà va conèixer una de les persones que més el van marcar: Francesc Layret, amb qui també va coincidir quan tots dos van estudiar la carrera de dret. Layret amb unes notes brillants, Companys amb unes altres de força més discre-

tes. Layret, Companys i també aquell amic de la infància, Salvador Seguí, van formar una tríada que va ser clau en l'obrerisme d'aquells anys convulsos. Layret va ser diputat a Madrid pel republicanisme federal. Mentrestant, Companys, que exercia de periodista, i el *Noi del Sucre* van ser detinguts i empresonats diverses vegades. Una d'aquestes, el novembre del 1920. Mentre estaven tancats al castell de la Mola de Maó, van saber que Layret havia estat assassinat a trets per pistolers a sou de la patronal. En sortir de la presó, Companys va ocupar l'escó que havia deixat el seu gran amic. I llavors, entre el periodisme, l'advocacia o la política, va triar el camí de ser la veu dels pagesos catalans, la veu de la Unió de Rabassaires, que lluitava per una vida millor al camp català.

Tres anys després li tocava al *Noi del Sucre*, convertit en un gran líder de l'obrerisme, assassinat també pels pistolers de la patronal. En aquells temps, Companys va entrar moltes vegades a la presó. Sobretot durant la dictadura de Primo de Rivera. De fet, segons la seva fitxa policial era un home perillós que havia de ser arrestat cada cert temps i empresonat només per precaució.

Amb la caiguda de Primo de Rivera, Companys es va centrar a crear una gran força republicana. Aquesta va néixer el 18 març del 1931 amb el nom d'Esquerra Republicana de Catalunya. En formaven part el Partit Republicà Català de Companys (federalista), l'Estat Català de Francesc Macià (independentista), grups vinculats al diari *L'Opinió* i molts republicans independents agrupats en ateneus i casals arreu del territori.

Contra tot pronòstic, aquest nou partit va guanyar les eleccions del 12 d'abril d'aquell 1931 de manera aclaparadora. Companys va tirar pel dret i, dos dies després, va proclamar la República des del balcó de l'Ajuntament de Barcelona, fet que li va costar les crítiques de Macià, que al seu torn també va proclamar una fugaç República Catalana. Precisament, després d'haver estat president del

Lluís Companys a la presó Model de Madrid, l'any 1935.

"Moria així un home compromès, republicà de pedra picada, advocat laboralista, periodista, home d'esquerres, presoner polític, pare de dos fills i l'únic president democràtic d'Europa assassinat pel feixisme"

Parlament i ministre de Marina, va ser Companys qui va recollir el testimoni de l'Avi quan aquest va morir la nit de Nadal del 1933.

I val a dir que la seva presidència va ser ben accidentada, amb l'epicentre en la Llei de Contractes de Conreu, que protegia els rabassaires, cosa que li va comportar xocs amb la dreta catalana, amb el Govern reaccionari de Madrid i amb els tribunals espanyols. La presó, però, l'esperaria de nou després dels Fets d'Octubre del 1934. Condemnat ell i tot el seu Govern a trenta anys de presó per rebel·lió, va ser amnistià i restituit en el seu càrrec després de la victòria de les esquerres del febrer del 1936. Faltaven pocs mesos per a una guerra sagnant que va fer explotar les tensions amb el govern

republicà espanyol i que va fer aflorar totes les contradiccions d'un Companys que va maldar, no sempre amb èxit, per mantenir la dignitat institucional. Tot finalitzaria el febrer del 1939, quan Companys va marxar a l'exili, on va ser capturat per la policia alemanya i entregat al règim franquista, que el va humiliar i torturar abans de sotmetre'l a un consell de guerra que va acabar amb el seu afusellament. Moria així un home compromès, un republicà de pedra picada, un advocat laboralista, un periodista, un home d'esquerres, un presoner polític, un pare de dos fills i l'únic president democràtic d'Europa assassinat pel feixisme. Un home digne que, per cert, encara avui és un delinqüent per a la justícia espanyola.

Junior-Report.media és el diari dels joves lectors per entendre el món. Amb nous llenguatges i nous canals, expliquem els grans temes d'actualitat per despertar el seu interès davant la realitat que els envolta.

75 ANYS DE LES NACIONS UNIDES

Coordina: Laia Ros

Qui no ha sentit a parlar de l'ONU? L'Organització de les Nacions Unides, o ONU per les seves sigles, és una institució global que treballa per facilitar la cooperació entre els governs dels diferents països del món.

UNA MICA D'HISTÒRIA

L'ONU va sorgir després de la **Segona Guerra Mundial**, que continua sent recordada com el pitjor conflicte de la història moderna.

La llavor la va plantar el president dels Estats Units de llavors, **Franklin D. Roosevelt**. Durant el conflicte va proposar una aliança de 26 països per lluitar junts, i el 1942 va aprovar la **Declaració de les Nacions Unides**.

Un cop acabada la guerra, i per evitar que un conflicte així tornés a tenir lloc, 51 països van firmar la **Carta de les Nacions Unides** el juny del 1945, un acord que va començar a funcionar el 24 d'octubre del 1945. Aquest any se celebren 75 anys d'aquest fet.

LES AGÈNCIES DE L'ONU

L'ONU és un conjunt d'institucions molt gran i complex. Cada setembre celebra una Assemblea General a Nova York per debatre sobre els temes d'interès global. Aquest any, però, a causa del coronavirus, la majoria de debats

han sigut virtuals. A part d'aquest òrgan de govern, hi ha desenes d'organitzacions afiliades que es divideixen en tres grans grups: els programes, els fons i les agències especialitzades. Alguns dels més coneguts són aquests:

unicef

Unicef
El Fons de les Nacions Unides per a la Infància

ONU MUJERES

ONU Dones
Entitat que promou la igualtat de gènere

UNHCR
The UN Refugee Agency

Acnur
L'Oficina de l'Alt Comissionat per als Refugiats

LA DECLARACIÓ INTERNACIONAL DELS DRETS HUMANS

L'ONU, IMPULSORA DELS ODS

Un dels documents més importants impulsats per l'ONU és la Declaració dels Drets Humans. Es va aprovar el 1948 i hi figuren trenta articles que proclamen els drets de tots els éssers humans pel sol fet de ser-ho, independentment de la seva procedència, raça, gènere, ideologia o classe social.

Eleanor Roosevelt, impulsora de la Declaració dels Drets Humans.

“El reconeixement dels Drets Humans és un dels pilars sobre els quals construirem una atmosfera perquè la pau pugui créixer al món”

El 25 de setembre del 2015, l'Assemblea de l'ONU va promoure un acord per impulsar els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS). És un conjunt de 17 metes definides per l'ONU per posar fi als grans problemes que afecten la població mundial.

S'enfoquen a aconseguir canvis econòmics, socials i mediambientals per fer un món més just per a tothom. Tot i els esforços per assolir els objectius, en l'actualitat cap país està al dia de complir amb les seves obligacions.

Els 17 objectius

	9. Indústria, innovació i infraestructura
1. Fi de la pobresa	10. Reducció de les desigualtats
2. Fam zero	11. Ciutats i comunitats sostenibles
3. Salut i benestar	12. Producció i consum responsables
4. Educació de qualitat	13. Acció pel clima
5. Igualtat de gènere	14. Vida submarina
6. Aigua neta i sanejament	15. Vida d'ecosistemes terrestres
7. Energia assequible i no contaminant	16. Pau, justícia i institucions sòlides
8. Treball decent i creixement econòmic	17. Aliances per assolir els objectius

Banc Mundial
Una institució que dona crèdits, assistència i recursos a països en vies de desenvolupament

OMS
L'Organització Mundial de la Salut

Unesco
L'Organització de les Nacions Unides per a l'Educació, la Ciència i la Cultura

OIT
L'Organització Internacional del Treball

PMA
El Programa Mundial d'Aliments de l'ONU, que ha guanyat aquest any el Nobel de la Pau per la seva lluita contra la fam arreu del món

Envejecer de forma activa, una opción en riesgo por la pandemia

La alerta sanitaria reduce las actividades y posibilidades de socializar para la gente mayor, claves para mantenerse conectados, aunque con las tecnologías y medidas de seguridad algunas consiguen reinventarse

Emma Pons Valls
BARCELONA

La pandemia del coronavirus ha reducido los espacios de ocio y socialización. Esto afecta de manera especial a la gente mayor jubilada: la disminución de los impulsos para salir de casa y tener contacto con el exterior pone en riesgo el envejecimiento activo y puede acabar lastimando su salud física y emocional.

Margarida Martorell estaba acostumbrada a llevar una vida activa, con actividades cada día de la semana. El coro y el aula de extensión universitaria en los que año tras año participaba en Tarragona, donde vive, no se han activado este septiembre. Tampoco la temporada de conciertos de las Juventudes Musicales, a los que iba casi cada semana. “Te afecta, y tanto. Sobre todo por las tardes. Ahora estoy mucho más en casa que antes”, explica. También iba al gimnasio, pero ahora, aunque está abierto, prefiere evitarlo porque le da miedo contagiarse. “Estar sola en casa es pesado, aunque lea o haga las tareas del hogar, como siempre. La vida ha cambiado y me parece que estaremos mucho tiempo así”, añade, pensativa. Margarida señala el apoyo que recibe de su familia, pero echa de menos su vida de antes.

Muchos equipamientos y actividades se han reiniciado después del confinamiento, pero algunas no. Es el caso del aula de extensión universitaria de la Universitat Rovira i Virgili (URV), a la que acudía Marga-

Varias mujeres participan en un taller en el Casal Cívic de Sant Ildefons de Cornellà.

Las actividades que se han mantenido se hacen ahora respetando las medidas de seguridad, como el uso de la mascarilla y guardar la distancia.

rida. Fuentes de la universidad apuntan que, por la franja de edad a la que se enfocan, hacer las clases en línea es complicado, y ahora no pueden permitirse volver a la presencialidad. “Nuestros alumnos reclaman hacer clases presenciales, lo necesitan. Pero nuestra responsabilidad como universidad es pararlas hasta que la pandemia no sea un peligro para ellos”, alegan.

Actividades que empoderan

Entre los equipamientos que sí están en marcha están los *casals de gent gran* o *casals cívics* de la Generalitat. Se trata de una red de 130 espacios inicialmente enfocados exclusivamente a los mayores pero que en los últimos años han virado hacia una oferta intergeneracional. En junio ya empezaron a reabrir algunos de sus servicios —como el de peluquería o podología—, pero ha sido en septiembre cuando han recuperado la parrilla de actividades. “Hemos priorizado las relacionadas con el bienes-

tar emocional y físico y las que dan competencias sobre el uso de tecnologías, pensando en la situación actual y las futuras que podrían venir”, explica a *El Quinze* Bernat Valls, director general de Acció Cívica de la Generalitat. Además de reducir el aforo de las actividades presenciales al 50% y garantizar las medidas de seguridad, han empezado a combinar un formato mixto, con algunas sesiones en línea.

Lara Francolí, responsable del Casal Can Roca en Terrassa (Vallès Occidental), explica que han visto reducida la demanda en un 50%. Aún así, “la mínima actividad que pueden hacer la agradecen. Hay gente que nos dice: ‘Me arriesgo a venir, porque necesito salir de casa’”. La ventilación frecuente de los espacios, la distancia y el uso de mascarilla y gel hidroalcohólico son las medidas principales que garantizan la seguridad del espacio. Francolí señala que algunos usuarios se han echado para atrás después de hablar con la familia. “Ellos asu-

FOTOS: BRU AGUILÓ

Buscar referentes para mantener la actividad

La jefa del grupo de investigación Envejecimiento, Cultura y Salud de la UdG, Pilar Monreal, anima a la gente mayor a “buscar referentes” para informarse y poder mantener la actividad de forma segura y responsable: “Podemos salir. La solución es empoderar a las personas mayores para que tengan herramientas para decidir”. La profesora recuerda que la salud no es solo la ausencia de enfermedad, sino también “sentirse útil y participe”, y señala que ahora las personas mayores tienen un perfil distinto al de años atrás: “Depende de la época que has vivido, esto marca el envejecimiento. Como has vivido te lleva a envejecer de una forma u otra”.

men el riesgo, pero la familia a veces se preocupa”, explica el responsable del casal.

“Nos afecta y nos preocupa a todos. Hemos luchado para tener un envejecimiento activo durante años. Ahora, después de meses sentados en el sofá, volver a reemprender la actividad nos está costando mucho. No socializamos como antes”. Josep Carné es el presidente de la Federació d'Associacions de Gent Gran de Catalunya (Fatec). Ya sea por miedo o por pereza después de la inactividad del confinamiento, según Carné esta situación está teniendo efectos a nivel físico, cognitivo y social. Las condiciones no ayudan: “Mucha gente dice que, para ir así, se quedan en casa. Esto para la gente mayor es nefasto”. Carné subraya que temen el efecto que esto pueda tener en la soledad de la gente mayor. “Desde la Fatec intentamos sensibilizar para que se muevan y vuelvan a la vida normal”, asegura.

Pilar Monreal, doctora en Psicología y jefa del grupo de investigación Envejecimiento, Cultura y Salud de la Universitat de Girona (UdG), pone énfasis en que “hay muchos tipos distintos de personas mayores, hay mucha diversidad”. “Demasiadas veces tendimos a asociar envejecimiento con personas con carencias o dependencia, pero cada vez tendremos a más personas mayores preparadas y empoderadas. Hay que pensar en ellas”, sostiene.

Monreal defiende un planteamiento basado en los derechos y en la capacidad de la gente mayor de ser “ciudadanos activos”. Para la investigadora, las personas que ya eran activas antes ahora lo pueden seguir siendo, a través de las nuevas tecnologías o buscando alternativas, como sustituir el gimnasio por el deporte al aire libre, o jugar a las cartas por ordenador.

Yoga por Zoom

Eso es lo que han hecho Teresa Tuset y Jesús Getán. Teresa ya no va al gimnasio, pero sale a andar tres veces por semana con las amigas por Sant Vicenç dels Horts (Baix Llobregat), donde viven. Sigue un curso de escritura y otro de yoga por Zoom. “Lo único que echo de menos son las salidas que hacíamos con los amigos, al teatro, al cine, a conciertos... Esto lo hemos limitado”, señala Teresa. Jesús cuenta que prácticamente no van a Barcelona, y cuando lo hacen van a sitios al aire libre. “Todos los eventos musicales los hemos dejado. Los conciertos de jazz a los que íbamos eran en salas cerradas y pequeñas. Ahora lo vemos por televisión”, explica. Con los amigos y la familia se reúnen por videoconferencia. “Intentamos no cortar la actividad social de raíz”, apunta Teresa. Por suerte, tienen un jardín y Jesús dedica horas a su cuidado. También ha podido retomar las clases de piano que sigue en una academia. “Dentro de todo, nos lo vamos montando bastante bien”, concluyen.

Medidas drásticas contra la aceleración de la epidemia

Bares y restaurantes estarán con la persiana bajada durante 15 días, mientras que la actividad comercial y cultural reducirá aforos

E. P. V.
BARCELONA

La llegada de la segunda ola de la pandemia a Catalunya ha forzado al Govern a tomar nuevas medidas para frenar la expansión del coronavirus, que desde hace dos semanas se ha acelerado. El golpe más duro lo recibe el sector de la restauración: bares y restaurantes tendrán que mantener la persiana bajada durante 15 días y solo podrán preparar comida para llevar o a domicilio. “Es una medida dolorosa, lo sabemos, pero nos comprometemos a tomar medidas para acompañar al sector. Este esfuerzo colectivo es necesario si no queremos llegar de nuevo al límite del colapso del sistema sanitario. Hay que actuar ya”, aseguró el miércoles el vicepresidente del Govern, Pere Aragonès.

El Ejecutivo anunció que modificará el Codi Civil catalán para incorporar una cláusula que regule el “cambio imprevisible de las circunstancias” en los contratos para “acompañar” a los negocios que no puedan hacer frente al alquiler del local, según explicó la portavoz Meritxell Budó. El Gremi de Restauració, por su parte, ha asegurado que la decisión es “inapropiada” y jurídicamente “muy cuestionable”, y que la recorrerán.

El director general de la entidad, Roger Pallarols, ha explicado que un 15% de los establecimientos de restauración de Barcelona han cerrado definitivamente por las consecuencias económicas de la pandemia, y el nuevo cierre podría destruir hasta el 50% del conjunto de establecimientos

de la capital, lo que supondría “un grave problema para la viabilidad económica de la ciudad”.

Otras restricciones aprobadas esta semana son la limitación del aforo de tiendas y centros comerciales al 30% de su capacidad y la suspensión de la actividad comercial que implique contacto físico, excepto las peluquerías. Gimnasios y locales deportivos podrán estar hasta el 50% de su aforo, pero con cita previa. También se aplazan las competiciones deportivas no profesionales durante los próximos 15 días. Las universidades, además, harán docencia no presencial durante las próximas dos semanas, y el Gobierno ha recomendado aumentar el teletrabajo, todo ello para reducir la movilidad. La cultura también sufrirá nuevas restricciones, con un aforo máximo del 50% en cines y teatros. Además, se suspenden congresos y ferias, y las salas de juego y los parques de atracciones tendrán que cerrar.

MARINA LÓPEZ-ACN

La modificación del Codi Civil ampararía a los bares que no paguen el alquiler

Hasta el 50% de los establecimientos de Barcelona pueden quebrar, dice el Gremi

SETMANARI D'ACTUALITAT

EL QUINZE

de Público

LLEGIR PER SABER

INFORMACIÓ, ANÀLISI I OPINIÓ PER CONÈIXER EL QUE PASSA ARREU

També el pots llegir en PDF. Descarrega-te'l a www.diaripublic.cat

Crisis sanitaria

Se afilan cepillos de dientes en Madrid

Àngel Ferrero

La capital de España vuelve a las cabeceras de la prensa europea como ejemplo de mala gestión. En el extranjero no ha pasado desapercibido que las Administraciones se han entregado a un pulso político

Con el empeoramiento de la situación epidemiológica en Madrid y, al final, la declaración del estado de alarma, la capital de España se ha convertido en motivo de preocupación en Europa si uno se atiende a lo publicado estas últimas semanas en los principales medios de comunicación. Para pasmo de propios y extraños, mientras la cifra de contagios no paraba de subir, la presidenta de la Comunidad Autónoma de Madrid (CAM), Isabel Díaz Ayuso, y el presidente del Gobierno de España, Pedro Sánchez, decidieron echarse una suerte de pulso político. Mientras, detrás suyo, el *Mago de Oz* de la Moncloa, Iván Redondo, accionaba incansablemente las palancas que nos hacían ver a nosotros, los *paganinis*, a Ayuso como la encarnación misma del mal, de manera que, mientras la plebe se entretenía con su cuestionable gestión de la pandemia, se olvidaba de la del Ejecutivo central, y el mal mayor ocultaba el menor.

“Las pinturas de Goya y Velázquez, y otros tesoros del Museo del Prado, solo ven

algún visitante ocasional; la estación de Atocha está prácticamente desierta; apenas tres botes navegan en el estanque del Parque del Retiro a pesar de la tarde soleada de este 3 de octubre”, escribía la corresponsal de *Le Monde*, Sandrine Morel, en su crónica. “Las terrazas de la ciudad presentan un aspecto triste”, continuaba en su descripción del panorama, “y la alacada noche madrileña se ha detenido, una vez más”. Al día siguiente, Morel, en un coloquio con los lectores, juzgaba que “los responsables políticos de todas las tendencias no han estado a la altura” y que “España tardó mucho más que Francia” en tomar medidas contra la segunda ola. El suizo *Neuer Zürcher Zeitung* comparaba por su parte la gestión de la pandemia en Italia y España y calificaba a la primera de “modélica” y a la segunda de “caótica”. En el caso de Madrid, atribuía el deterioro a “la mala coordinación y a la falta de personal médico”. La petición de medidas cautelares realizada por Ayuso era descrita por el alemán *Die tageszeitung* como un “show político”, y de la presidenta de la CAM el corresponsal de este diario, Reiner Wandler, decía que “utiliza la pandemia para establecer un duro curso de confrontación con el gobierno de izquierdas”.

El bávaro *Merkur* aseguraba tras citar las cifras de contagios que “la situación de los ibéricos es cualquier cosa menos opti-

El bávaro ‘Merkur’ decía que “la situación de los ibéricos es cualquier cosa menos optimista”

“Madrid se vuelve a encontrar aislada”, publicaba el ‘Frankfurter Allgemeine Zeitung’

MISIÓN: SALVAR LA IMAGEN DE ESPAÑA

Que la imagen exterior de España se ha resentido de la gestión de la crisis del coronavirus no debe haber pasado por alto en determinadas instancias del poder. La semana pasada el Ministerio de Exteriores anunciaba haber designado a un aplicado grupo de mandarines, con Irene Lozano al frente, para “analizar las fortalezas y la esencia del país” y “potenciar la imagen internacional de España tras la covid-19”, informaba *El País*. ¿Quién dijo que España no es líder en algo? En creación de comités y comisiones.

mista”. Desde las páginas del *Frankfurter Allgemeine Zeitung*, Hans-Christian Rössler comenzaba su artículo con tono grave: “La libertad apenas ha durado cien días: Madrid se vuelve a encontrar aislada del mundo exterior”. Para Rössler, “el desafío” de confinar una ciudad de más de dos millones de habitantes es “inmenso”, pero necesario, ya que “desde hace semanas la situación de la capital de España recuerda, cada vez más, a lo sucedido a inicios de este año y despierta recuerdos traumáticos”, aunque “también en otras regiones de España”, como Navarra o Catalunya, “se registran cifras preocupantes”. Sobre el pulso entre Sánchez y Ayuso, Rössler recuerda que la segunda “ya obstaculizó durante la primera ola una gestión de la crisis conjunta”, a pesar de que “las clínicas en Madrid [estaban] completamente desbordadas mientras en las residencias para ancianos de la región morían miles de jubilados”. De modo similar se expresaba *Euronews*, para el que “la disputa entre el Gobierno conservador de Madrid y Sánchez, el líder del Partido Socialista, ha enfurecido a muchos españoles, que encuen-

tran mezquino usar una tragedia de salud pública para escaramuzas políticas”.

A pesar de los aires *guerracivilistas* que se empeñan en darle al asunto algunos por estos pagos, entre el confinamiento y la crisis económica —de la que se habla menos, pero que también contribuye a reducir la movilidad de la población—, Madrid, si no España toda, se ha convertido para muchos en algo así como una gran cárcel, en la que esta disputa seguramente no se resolverá a tiros de carabina, sino más bien como hacen las bandas de reclusos: con cepillos de dientes afilados, patas de sillas rotas y hojas de afeitar oxidadas, mientras los carceleros miran y hacen sus apuestas. La *hermandad celtíbera*, Vox, ya ha activado su maquinaria para hacerse indispensable a Ayuso. En este ala de presidio hay un *gang* que asegura tener un plan fantástico para sacarnos de ella sin apenas esfuerzos ni sacrificios, que, por supuesto, no pueden revelarnos del todo hasta el Día D. Pero todos sabemos que eso solo ocurre en las películas, ¿verdad? Por ahora, si escuchan atentamente, oirán un sonido suave, rítmico, constante: se afilan cepillos de dientes en Madrid.

L'urbanisme feminista, una eina clau contra l'assetjament

El 68% de les dones han modificat la forma de moure's per Barcelona per por. Caminem per la ciutat per veure què cal millorar per aconseguir que homes i dones puguin caminar en igualtat

Paula Ericsson Navarro
BARCELONA

No hi ha res que em curi més el cor ferit i enfadat que un passeig per la mateixa ciutat que sovint em sembla que em rebutja", diu Vivian Gornick al llibre *Mirar-nos a la cara* (L'Altra Editorial, 2019). Aquest sentiment de llibertat i alhora de rebuig és el que pateixen moltes dones quan passen pels carrers de Barcelona: d'una banda, vitalitat i força; de l'altra, les desenes de barreres que les fan sentir excloses i insegures als seus barris, metros i autobusos. Així ho revela el darrer informe del RACC i Zurich Assegurances, que indica que dues de cada tres dones s'han vist obligades algun cop a canviar els hàbits de mobilitat per Barcelona per sensació d'inseguretat.

Segons l'estudi, el 68% de les dones han modificat la forma de moure's per la ciutat per por i un 40% han patit una situació d'assetjament físic o verbal mentre es desplaçaven de dia. Perquè sí, ser dona i tornar a casa de nit –i a vegades de dia– és una aventura que fa encongir l'estómac i prendre mesures: claus a les mans, trucades de telèfon –reals o fingides–, canvis de vestuari, pas decidit per carrers il·luminats i amples i, si no pots caminar, millor agafar un taxi.

La percepció d'inseguretat fa anys que existeix. Com diu Marta Fonseca, membre del Col·lectiu Punt 6, "la por es construeix". Tombar el mantra de "no surtis sola" és una tasca difícil, però hi ha elements, com ara l'urbanisme feminista, que ajuden a trencar

Marta Fonseca, del Col·lectiu Punt 6, al parc de l'Estació del Nord, sense murs. Al fons, unes dones conversen a la gespa.

L'hostilitat dels polígons industrials

Són zones de difícil accés en transport públic, mètode que solen emprar les dones per anar a la feina. Això les exposa a caminar per entorns abandonats. La criminòloga Ariadna Trespaderne destaca la importància del mobiliari urbà i l'activitat per dissuadir l'agressor, que com més desolat veu l'espai, més impune se sent.

aquestes narratives. La criminòloga i investigadora de la Universitat de Barcelona Ariadna Trespaderne assenyala que cal millorar el disseny ambiental per prevenir les agressions, entre elles les de violència masclista. "Si trobem un parc enmig de Barcelona, podem veure què hi ha dins del parc o està rodejat de murs? Si em passa alguna cosa en aquest parc i algú em pot veure, em sentiré més segura que si el parc té unes parets molt elevades?". Segons la criminòloga, els espais públics han estat construïts amb una prevalença masculina tècnica.

Caminem pel centre de Barcelona amb Fonseca, i al carrer Trafalgar veiem que s'han ampliat unes voreres que abans eren molt estretes: gairebé no hi havia espai per a més d'una persona i, per tant, tampoc espai per poder-te desplaçar amb facilitat si portaves un cotxet. Ara bé, el carrer Sant Pere Més Baix, que té poca il·luminació i és molt llarg, és una via que la majoria de dones eviten. "Els carrers inicialment havien de ser generalistes, tothom havia de sentir-s'hi còmode, però al llarg dels anys s'han adonat que segons els col·lectius,

l'edat i el sexe, tenim unes necessitats diferents i, per tant, utilitzem l'espai de manera diferent", assenyala. "Les dones grans no van als bars de nit, i moltes de les que agafen el metro a les cinc del matí van a la feina", remarca Fonseca, que afegeix que és molt important també diferenciar els diferents barris, ja que la Trinitat Vella no té els mateixos problemes que el Raval.

Els elements en comú que comparteixen la majoria dels entorns que les dones identifiquen com a no segurs són la poca il·luminació, la manca d'activitat, les voreres estretes, els passadissos, les escales o la falta de mobiliari urbà. Aquests són elements decisius per escollir el camí de tornada a casa. Perquè, encara que les percepcions estiguin marcades pel context personal i social, el 45% de les dones indiquen que han estat víctimes d'assetjament quan anaven a peu de nit, davant del 16% dels homes.

Marxes exploratòries

Mentre caminem pels carrers que envolten l'Arc de Triomf arribem al parc de l'Estació del Nord: rodejat de reixes que donen visibilitat a l'interior, té edificis i establiments que assegurin l'activitat durant el dia. Tots aquests elements fan que sigui un entorn prou segur per a les dones. Molt a la vora hi ha l'estació de Rodalies d'Arc de Triomf i, tot i que el recorregut més fàcil per anar a la Universitat Pompeu Fabra seria agafar l'avinguda Vilanova i seguir recte, Fonseca assenyala l'edifici corporatiu d'Endesa: té una planta baixa inutilitzada, que fa que qui passi per davant percebi que no té vigilància informal –la percepció que hi ha gent a la vora que podria ajudar si es pateix una agressió–. Què passa en aquest cas concret? Que moltes estudiants decideixen anar pel carrer paral·lel, on hi ha més activitat.

Aquest fenomen s'ha pogut conèixer gràcies a les marxes exploratòries que duen a terme des del Col·lectiu Punt 6. Són recorreguts d'un barri o un entorn concret amb un grup reduït de dones –entre cinc i deu–, per detectar i analitzar quins elements físics i socials condicionen la percepció de seguretat. El Pla de Barris de l'Ajuntament de Barcelona va planificar un total de 12 recorreguts seguint aquesta metodologia. La tinent d'alcaldia de Drets Socials, Feminismes i LGTBI, Laura Pérez, assegura que els van dur a terme per "permetre que les dones tinguin un rol protagonista en la definició dels espais públics posant al centre la vida quotidiana".

L'ús del transport públic

Fonseca i Pérez coincideixen que les dones són les que utilitzen més el transport públic. L'Ajuntament de Barcelona ha reactivat diferents línies del bus de barri i les parades intermèdies a demanda del bus nocturn a l'àrea metropolitana de Barcelona, canvis que faciliten la mobilitat du-

Un 40% de les dones ha patit assetjament físic o verbal mentre es desplaçaven de dia

La poca llum, la manca d'activitat o la falta de mobiliari urbà, decisius per escollir el camí a casa

Com més activitat i mobiliari urbà hi hagi, menys impune se sentirà l'agressor

rant el dia i augmenten la seguretat durant la nit. Tot i això, encara hi ha una sensació d'inseguretat important al metro.

Modificar l'arquitectura de les estacions de metro és difícil, així que les mesures que es prenen, tal com assenyala Trespaderne, són menors: fer les parets de les andanes amb colors més blancs i nets, així com intentar posar miralls perquè la persona pugui caminar sabent qui hi ha. Ara bé, una de les sensacions més angoixants és sentir que no hi ha ningú a la vora, sobretot a certes hores de la nit, que et pugui socórrer si pateixes una agressió. Sí, hi ha càmeres, però això no et fa sentir més segura.

Una alternativa a les càmeres

Mentre que la meitat dels enquestats de l'estudi de Zurich i RACC reclamen instal·lar més càmeres de seguretat, Fonseca proposa una altra solució. Mentre observem l'estació de metro d'Arc de Triomf, explica que des del col·lectiu s'havia suggerit posar panells informatius a les boques del metro: si hi ha algun incident o el metro triga molta estona, les dones ho poden saber abans d'entrar, i així no s'han d'esperar a l'andana, un espai que genera més sensació d'inseguretat. Al carrer no estan soles: hi ha més gent, més sensació de moviment, i aquesta activitat i aquesta vigilància informal poden dissuadir l'agressor.

Un altre aspecte crucial és sentir-te orientada. En una parada de bus del carrer Trafalgar, Fonseca assenyala un mapa gegantí amb mil línies amb el qual, si no ets expert en cartografia i en línies de busos, costa molt situar-te, i més si ets estrangera. Més endavant, seguint el mateix carrer, hi ha un petit mapa sobre una part de Ciutat Vella, més clar, que fa més fàcil que el vianant s'orienti. Il·luminar els carrers amb leds, posar-hi més indicacions i mobiliari, ampliar voreres... són canvis petits, però si es duen a terme faran que, com augura Fonseca, "es pugui viure –i caminar– en igualtat".

FOTOS: BRU AGUILO

UNA PASSEJADA AMB ULLS DE DONA

A dalt, Marta Fonseca, del Col·lectiu Punt 6, assenyala un mapa de Ciutat Vella, que facilita l'orientació. Al mig, un grup de dones esperen per travessar un carrer: les zones amb més activitat són les que s'acostumen a percebre com a més segures. A sota, una noia surt de l'estació de metro i Rodalies d'Arc de Triomf, mitjans de transport molt utilitzats per les dones per anar a la feina i on no sempre se senten a gust.

El prometido soterramiento del ferrocarril que nunca llega

Vecinos y ayuntamientos de Sant Feliu, Montcada y L'Hospitalet aguardan desde hace años la desaparición del tren en superficie. La materialización de esta larga reivindicación se ha demorado y los hay que se consideran engañados

Jordi Bes | Barcelona

Cuando se rebasan los límites de Barcelona, lo común es ver las líneas de Rodalies circulando en superficie por los centros urbanos. Así ocurre en Montcada, L'Hospitalet y Sant Feliu. En estos tres municipios hace años que se pide soterrar el ferrocarril, bien sea para evitar más víctimas entre quienes cruzan las vías por donde circulan trenes continuamente o para terminar con las barreras entre barrios. Aguardan el día en el que puedan ver cómo empiezan las obras, pero hay quien ha visto colmada su paciencia tras años de promesas incumplidas y ya no se cree al Administrador de Infraestructuras Ferroviarias (Adif), que depende del Ministerio de Fomento, y que no ha dado respuesta a las preguntas de *El Quinze* para este artículo. Por ahora la gran obra ferroviaria en ejecución es la estación de la Sagrera de Barcelona y el cubrimiento hasta Sant Andreu. El próximo hito de este proyecto sucederá en pocas semanas, cuando los trenes de la línea R1 hacia el Maresme ya circulen sin detenerse por debajo de la futura estación, cuya fecha de finalización es, sin embargo, una incógnita.

Obras de la estación de la Sagrera.

Las obras empezarán pronto en Sant Feliu, sin preservar la antigua estación

Varias personas cruzan las vías en la estación de Sant Feliu.

El proyecto más avanzado para soterrar el tren es el de Sant Feliu de Llobregat –las líneas R1, que no circula provisionalmente a su paso por la población, y R4–. Las obras están adjudicadas desde hace casi un año, pero aún no hay fecha de inicio. “Nosotros deseamos que sea antes de finales de año”, dice la alcaldesa, Lúcia Muñoz, pero admite que es muy probable que no se inicien hasta principios de 2021 por los trámites pendientes. Adif le ha trasladado que la covid ha afectado a las inversiones de Fomento, pero garantiza que la obra “no peligrará” porque está adjudicada. El proyecto se retomó en 2018 con el gobierno central del PP, tras décadas de reivindicaciones y de una primera intentona en 2010 que no prosperó por la crisis.

Para Muñoz, esta actuación es “como los Juegos Olímpicos de Sant Feliu”. Por la transformación urbana que representa y “por todo lo que las vías del tren arrastran desde hace mucho tiempo”: en los últimos 30 años han fallecido 29 personas, la última en mayo. Con las obras, que una vez empezadas durarán cerca de cuatro años, se actuará sobre unos tres kilómetros entre la calle Agricultura y la Ciutat Esportiva Joan Gamper del

Las obras están adjudicadas, pero es probable que no empiecen hasta 2021

Barça en Sant Joan Despí, pero la parte soterrada será solo la mitad que discurre por el centro urbano. La adjudicación se hizo por unos 62 millones a Acciona Construcción, si bien a este importe habrá que añadirle el coste de la nueva estación. El Consistorio estima que se liberarán unos 260.000 m² de suelo, la mayoría de propiedad municipal, y ha desarrollado un proceso con participación ciudadana para definir los usos de zona verde, equipamientos y vivienda.

Demoler el edificio de 1854

Los últimos días se ha ratificado, para disgusto de las entidades que velan por el patrimonio ferroviario, que el proyecto supondrá eliminar la actual estación, inaugurada en 1854 y que es una de las tres más antiguas de España en funcionamiento. Acabar con ella sería “un crimen”, según Jaume Solé, de la plataforma ciudadana Salvem l'Estació, que apoya el soterramiento, pero que exige preservar la estación. “La historia y el patrimonio no se guardan a trocitos”, defiende la plataforma ante la decisión del Consistorio de limitarse a documentar y estudiar con Patrimonio del Ayuntamiento de Barcelona, Adif y la dirección de la obra qué elementos de interés se pueden conservar con un “desmantelamiento controlado”, para que puedan exhibirse en la nueva estación, detalla la alcaldesa, quien añade que no descartan “la posibilidad de una reconstrucción futura” de la histórica. Pero sería un edificio nuevo, ya que el de ahora está hecho de ladrillo y “no se puede trasladar”, asegura.

Los trabajos del AVE que se olvidaron de Montcada

Soterrar el ferrocarril en el centro de Montcada i Reixac es una actuación muy esperada. Aquí circulan los trenes de la R2 y los de la R11, que no se detienen. “Será la gran obra de la historia del municipio y se habrá hecho justicia histórica”, afirma la alcaldesa, Laura Campos. Defiende soterrar “para parar el goteo macabro de víctimas por los pasos a nivel y coser la trama urbana”. Desde que se tiene constancia escrita se cuentan 176 fallecidos, 16 en la última década. Campos recuerda que en mayo de 2017 obtuvieron el compromiso “firme” de Fomento para el soterramiento con un calendario que se ha demorado. Se espera que a finales de este año –o a principios de 2021– se apruebe el proyecto constructivo. Lo vive “con optimismo contenido”, y aspira a que los trabajos se inicien antes de 2022. El proyecto asciende a unos 400 millones de euros, incluye crear una tercera vía para descongestionar los túneles de Barcelona, y su ejecución se prevé que dure cinco años y medio. “Serán unas obras muy traumáticas que la ciudadanía de

Montcada sufriremos mucho”, admite, pero subraya que, tras ellas, “Montcada no volverá a ser la misma”. En su lugar se creará una zona verde y de paseo, y se convocará un concurso de ideas para definirla. Campos lamenta que con Adif y el Ministerio “está costando interlocutar más ahora que con el anterior Gobierno”, y eso que forman parte de él los comunes, el mismo signo político de la alcaldesa.

El enojo no es nuevo. “Lo que ha ocurrido es que hemos tenido un engaño tras otro”, exclama José María González, de la Plataforma Tracte Just Soterrament Total. Primero porque con la construcción del túnel del AVE les prometieron que el soterramiento se haría en paralelo y, después, que la misma tuneladora daría media vuelta para soterrar Rodalies, pero nada de ello ocurrió. Ahora son cautos ante las promesas. “Tenemos ejemplos por delante”, dice, refiriéndose a Sant Feliu. La entidad pide reducir las molestias de las obras –no se harán con tuneladora y eso significa polvo– y reforzar la protección en los pasos a nivel.

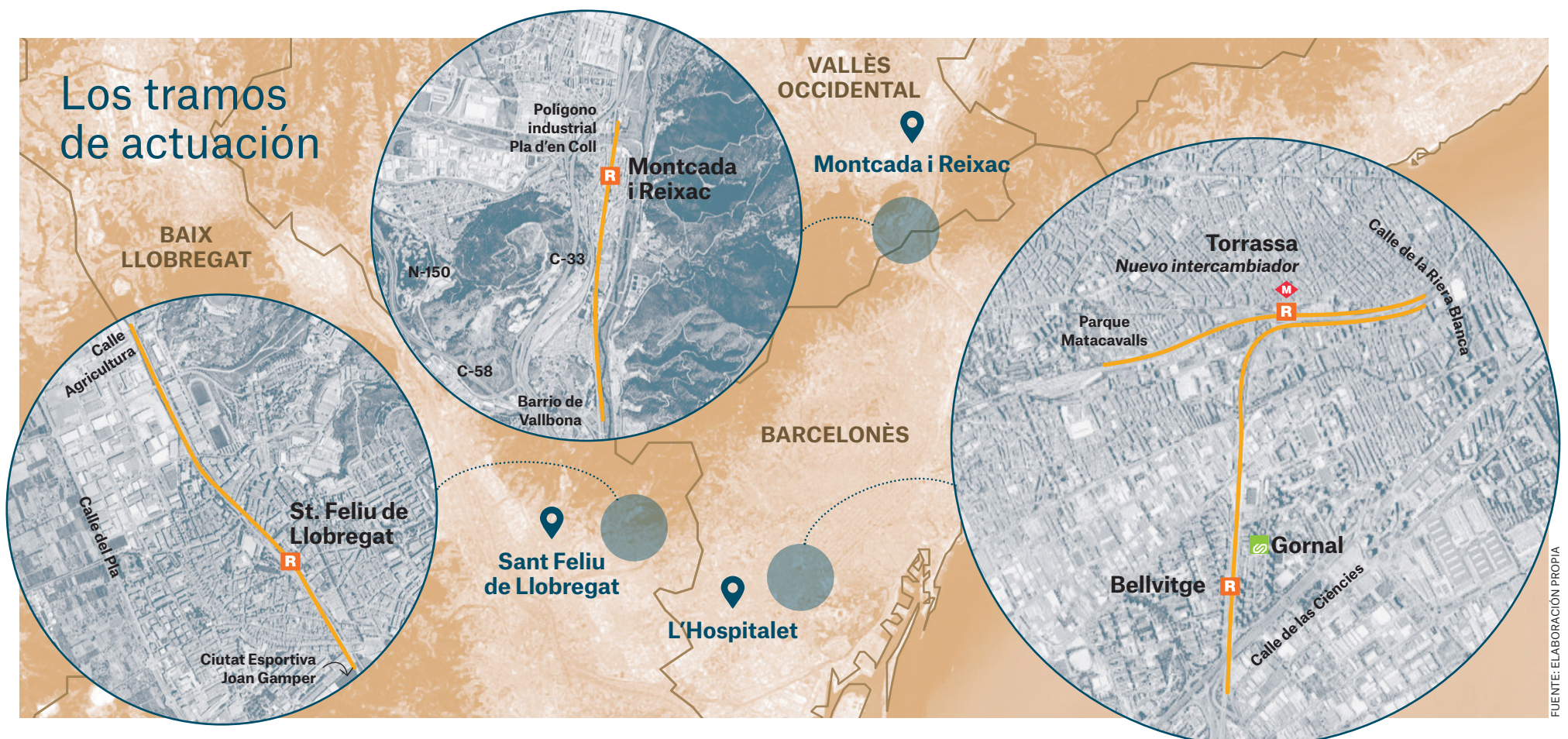
La continuidad del cajón de Sants en L’Hospitalet

Uno de los proyectos que trajo consigo el AVE fue la cobertura de las vías del tren a la entrada de Barcelona por Sants, una especie de cajón que alcanza la docena de metros de alto y sobre el cual se hizo una rambla. Levantó polvareda porque hizo perder intimidad en algunos pisos. La estructura termina en la calle Riera Blanca, y ahora Adif ha activado los trámites para extenderla hacia L’Hospitalet. En julio anunció la licitación de la redacción de los proyectos básico y constructivo con un presupuesto de seis millones de euros y un plazo de ejecución de dos años.

Supone actuar en seis kilómetros sobre las vías de la R2 que van a Vilanova –hasta la calle Ciències–, las de la R4 en dirección Vilafranca –hasta el puente de Matacavalls– y crear una estación intermodal en la Torrassa, donde confluyen ambas líneas y el metro, para descongestionar Sants. De Riera Blanca a la Torrassa se daría continuidad al formato de cajón. El importe puede ascender a más de 600 millones. El primer teniente de al-

calde y responsable de planificación, Francesc Belver, indica que dará lugar a un parque lineal de 120.000 m². “Sobre las vías no habrá ningún edificio”, garantiza, y añade que habrá más de 100.000 personas residiendo a menos de 500 metros. Belver aspira a que las vías estén soterradas en 2025 para acabar el proyecto de la Gran Via.

La reivindicación de soterrarlas se remonta a los años 90, y hay quien desconfía. “Lo vemos inviable”, sentencia la presidenta de la Coordinadora de Entidades y Vecinos del Gornal, Cinta Forcadell, que reprocha: “Nos engañan continuamente”. Y ejemplifica: “Ya que hacían el AVE, hubiesen podido soterrar las vías [del tren convencional]. No, nos regalaron otro puente, y a la gente que vive muy cerca de las vías les cambiaron las ventanas para que no tengan tanto ruido”. Este verano les han puesto ascensores en el paso de la estación de Bellvitge, pero han sufrido numerosas averías. Forcadell no es optimista con el soterramiento: “Puede que lo hagan, pero no sé qué generación lo verá”.

Fora d'agenda **Activismo**

Activistas de Nou Barris reunidos en la plaza de la República –antes Lluçmajor– para conmemorar los 50 años de luchas vecinales en el distrito.

Cincuenta años de protestas y propuestas en Nou Barris

El distrito de la periferia norte barcelonesa celebra la creación en 1970 de la primera asociación de vecinos y vecinas, el inicio de un movimiento vecinal referente en la ciudad por su capacidad de unión, resistencia y creatividad. Repasamos medio siglo de luchas a través de activistas de diferentes generaciones

Víctor Yustres
BARCELONA

En el año 1970, en los últimos coletazos del franquismo, nacía la primera asociación de vecinos y vecinas de los barrios de Barcelona situados al norte de Sant Andreu. Aquellos barrios, poco conectados entre sí y con una gran carencia de servicios esenciales, se unieron para hacer frente al Plan Parcial Torre Baró-Vallbona-Trinitat, una reforma urbanística promovida por el alcalde franquista Josep Maria de Porcioles que pretendía derribar más de 4.300 viviendas, separar barrios con la construcción de carreteras y especular sobre 535 hectáreas de terreno. Tras varios años de protestas, 3.000 impugnaciones al plan y una sonada ocupación vecinal del pleno del Consistorio, Porcioles fue destituido y el plan fue finalmente retirado en 1973. Esa fue la primera gran victoria del movimiento vecinal de unos barrios que empezaron a forjar su identidad propia y a cohesionarse alrededor del nombre del boletín asociativo creado por Ignasi Catalán: *9 Barrios*.

“Con el tiempo, los barrios hicieron suyo el nombre Nou Barris, hasta el punto que, con la nueva división de la ciudad, el

La primera gran victoria vecinal fue la retirada del Plan Parcial Torre Baró-Vallbona-Trinitat

El transporte público, el agua corriente o los semáforos fueron otras luchas memorables

Ayuntamiento nos quiso poner el nombre de Distrito Ciutat Nord y no lo aceptamos. Exigimos el nombre que había estado presidiendo nuestras luchas”, recuerda Andrés Naya, histórico activista que participó en la creación de la Asociación de Vecinos de Nou Barris y, más adelante, en la Coordinadora de Entidades y Asociaciones de Vecinos del distrito. Desde el año 1984, Nou Barris es el nombre oficial, aunque en la actualidad engloba a trece barrios: Can Peguera, Canyelles, Ciutat Meridiana, la Guineueta, Porta, Prosperitat, Roquetes, Torre Baró, Torre Llobeta, Trinitat Nova, Vallbona, Verdun y Vilapicina.

El caldo de cultivo que propició la explosión del movimiento vecinal en los años 70 en Nou Barris tuvo tres focos, según explica el historiador y periodista Marc Andreu. “Los centros sociales católicos liderados por curas obreros, las asociaciones de cabezas de familia, unas proto asociaciones de vecinos creadas por el franquismo, y las comisiones de barrio clandestinas de partidos como el PSUC o Bandera Roja son la verdadera génesis de las luchas vecinales modernas”, detalla Andreu.

Necesidad de servicios básicos

Los vecinos y vecinas de Nou Barris han tenido que luchar unidos para cubrir cada una de las carencias de servicios básicos que padecían: en los años 70 no tenían acceso a agua y luz, ni calles asfaltadas, ni semáforos, ni alcantarillado, y no llegaba el transporte público. “Las personas que vinieron a trabajar de otras ciudades conocieron al resto de vecinos construyendo las casas y las calles”, apunta Naya. En Roquetes, Amparo Iturriaga, presidenta de la Asociación de Vecinos y Vecinas del barrio, recuerda que, entre todos, y con el apoyo del cura obrero Santiago Thió, se construyó el alcantarillado en aquella zona. “La porquería corría por las calles y los vecinos se reunían el domingo, que no trabajaban, para construir las cloacas y urbanizar el barrio. Podríamos decir que fue una de las primeras acciones comunitarias en Roquetes”, explica la líder vecinal.

La lucha por la llegada del transporte público a los barrios más periféricos desencadenó también acciones históricas del

movimiento vecinal, como el secuestro de varios autobuses. En 1978, Manuel Vital, vecino de Torre Baró, secuestró un bus de la línea 47 para llevarlo hasta las calles sin asfaltar de su barrio y demostrar que no era imposible que llegara hasta allí, tal y como argumentaba el Ayuntamiento. “Todo lo hemos conseguido a base de pelearnos”, recuerda Iturriaga. Verdun y Roquetes también fueron los primeros barrios que salieron a la calle a reclamar la llegada del metro, cosa que no lograron hasta diez años más tarde, cuando se prolongó la línea 4 hasta Via Júlia. “La mayoría de las luchas importantes nos han costado diez, quince y hasta veinte años. La perseverancia es una de las características del movimiento vecinal en Nou Barris; no tiramos la toalla”, reivindica la activista.

Otras reivindicaciones memorables del movimiento vecinal durante los años 70 fueron la lucha por la instalación de semáforos en la Prosperitat, en 1976, que se consiguió después de 24 días de barricadas; los cortes de tráfico para pedir agua corriente en Vallbona y Torre Baró; el boicot vecinal a las obras del segundo cinturón en Canyelles o la huelga del pago de alquileres en Trinitat Nova en 1972, que se extendió a 14 barrios de la ciudad.

De planta asfáltica a referente

Otra reivindicación que se ha convertido en referente en el distrito es la del Ateneu Popular 9 Barris. La antigua planta asfáltica situada entre los barrios de Verdun, Roquetes y Trinitat Nova, que tenía que suministrar alquitrán al segundo cinturón de la ciudad,

fue ocupada y desmantelada por los vecinos en 1977 para evitar el humo, el polvo y los gases nocivos en las viviendas próximas. Pero a partir de esa reivindicación, que hoy se podría catalogar de ecologista, el edificio se empezó a reclamar como un espacio cultural autogestionado para el barrio, lo que se logró diecisiete años más tarde.

“La lucha por el Ateneu ha construido una memoria vecinal y urbana fundamental, porque se trata de una reivindicación de larga trayectoria que ha ido evolucionando con el tiempo y, además, es uno de los primeros espacios en que la Administración reconoce la autogestión de un equipamiento público”, destaca Marc Andreu. “No nos basta con decir ‘no queremos esto’, sino que, detrás de la protesta, también hacemos propuestas permanentemente. Y una de esas propuestas es la autogestión”, explica Andrés Naya. “El tejido asociativo y social sabe responder mejor a las necesidades del barrio que un equipo de funcionarios que no lo conoce”, recalca.

Conexión intergeneracional

Tras cincuenta años, el movimiento vecinal de Nou Barris, a diferencia de lo que ha ocurrido en otros barrios o ciudades, ha mantenido el hilo con las generaciones actuales, aunque el escenario es otro. “En Nou Barris hay muchos hijos e hijas que han crecido en familias de activistas vecinales, pero ahora forman parte de otros colectivos. El ecosistema asociativo es más variado ahora y las asociaciones de vecinos no son las únicas y están más envejecidas”, explica Paula Morillo, que participa en la

entidad que atiende a mujeres sin hogar Lola No Estás Sola, con sede en Verdun.

Morillo ve que, con la covid-19 y la falta de espacios de encuentro presencial, se puede llegar a perder el vínculo intergeneracional de luchas. “Tenemos que ver cómo lo hacemos para que, sobre todo las personas mayores, no vean frenada su participación en la vida comunitaria del barrio, porque su voz es muy necesaria. Conocer cómo se luchaba hace veinte o treinta años nos puede aportar ideas a las más jóvenes para luchar hoy”, explica la activista.

Pese al coronavirus, la celebración de los 50 años del movimiento vecinal no se detiene: se presentó un número especial de la revista *Clatellot* y también se realizó un acto de reconocimiento a las personas que han luchado en Nou Barris durante este medio siglo. Cincuenta años en los que, en palabras del activista vecinal Pep Ortiz, “cada piedra bien colocada en el barrio ha sido gracias a un movimiento ciudadano”.

Amparo Iturriaga:
“La perseverancia nos caracteriza; no tiramos la toalla”

Andrés Naya:
“Con la autogestión, respondemos mejor a las necesidades del barrio”

Los activistas vecinales Andrés Naya y Amparo Iturriaga en la Via Júlia, en el distrito de Nou Barris de Barcelona.

Cultura Agenda

Una imatge de 'Brots transhumants', l'espectacle que clausurarà la fira.

Mirada actual a l'arrel de la Fira Mediterrània

Judith Vives

Manresa no ha volgut renunciar a la Fira Mediterrània, que té lloc fins al 18 d'octubre. La programació, amb activitats professionals i espectacles en viu per a tots els públics, s'articula a partir de tres grans conceptes: les coproduccions amb entitats i institucions, les propostes de joves talents emergents i la mirada des de la contemporaneïtat cap a l'arrel, als quals s'afegeix el desenvolupament sostenible.

La fira planteja cada any tres grans itineraris, un de música, amb l'escena mediterrània de músiques del món i folk; un d'arts escèniques, d'artistes que creen a partir del patrimoni immaterial i de la cultura popular i tradicional; i un de cultura popular i associacionisme, que posa èmfasi en el maridatge amb el sector professional de les arts. Un projecte que engloba aquests elements és *Brots transhumants*, una transhumància artística de sis dies per viure i reflexionar com mirem l'entorn, la terra i el territori, a càrrec del músic Arnau Obiols, el ballarí Magí Serra i el creador audiovisual Pepe Camps. L'espectacle es va iniciar amb la inauguració i clausurarà la cita.

La Fira Mediterrània acompanya en aquesta edició dotze produccions pròpies, coproduccions i col·laboracions amb altres centres i festivals. A banda de l'espectacle inaugural de Za! i La TransMegaCobla, aquest també és el cas d'*Acte de fe*, de Carlos Martorell, Marc Vilajuana i Adrià Gran-

dia, o de *Vega*, amb les veus de Paula Grande i Anna Ferrer. Aina Alegre presenta un estudi de recerca sobre la ressonància corporal al ball de Pastorets.

Cal destacar també la proposta de Factoria Mascaró i La Nova Euterpe, que s'han unit per treballar música i dansa; o *Tradere*, de Laia Santanach, que investiga sobre la tradició des d'una òptica contemporània. La fira també participa com a productora en la proposta de Marc Sempere-Moya. Les arts escèniques miraran a l'arrel des d'un llenguatge contemporani amb propostes com *A puerta cerrada*, *Gauekoak*, *Y perdí mi centro* o *Corpus*. A nivell internacional hi ha la proposta de la instal·lació *B*, dels suïssos Trickster-p.

Pel que fa a la música, destaca la proposta de l'asturià Rodrigo Cuevas i Raül Refree, el concert de l'acordionista Joan Garriga i el Mariatxi Galàctic, Alba Carmona, Los Hermanos Cubero, el pianista Marco Mezquida o la cantant Maria del Mar Bonet. A banda de la programació oficial, s'hi inclouen 14 propostes dels cicles *off*, formats pels projectes Concurs Sons, Hummus Mediterrani, Xarxa Alcover i Estepa Mediterrània.

Al tancament d'aquesta edició, la fira ha anunciat el reajustament horari d'algun dels espectacles i concerts previstos d'acord amb les noves mesures contra la covid.

DATA Fins al 18 d'octubre
LLOC Manresa
PREU En funció de l'espectacle

El festival Filmets de Badalona mostrarà curtmetratges online

El festival especialitzat en curtmetratges Filmets de Badalona celebra del 16 al 25 d'octubre la seva 46a edició. I ho fa proposant una versió híbrida, amb tres sessions presencials al Teatre Zorrilla i dues més a l'Institut Françaís de Barcelona. També s'ha programat la projecció de tots els curts de la Secció Oficial a través de la plataforma en línia Festhome.

Filmets portarà per segon any a Catalunya els premis Bafta, amb la projecció dels vuit curtmetratges que s'han presentat enguany als prestigiosos guardons cinematogràfics de l'Acadèmia Britànica. Entre els curts hi figuren les dues cintes premiades en les categories de ficció i animació, *Learning to skateboard in a warzone*

(*If you're a girl*), que també ha guanyat l'Oscar al millor documental curt; i *Grandad was a romantic*, que narra les vivències d'un nen que explica la història d'amor dels seus avis. Les altres projeccions que es podran veure al Teatre Zorrilla de Badalona són *Azaar*, *Goldfish*, *Kamali*, *The trap*, *In her boots* i *The magic boat*.

Seguint el protocol de les autoritats sanitàries contra la covid, les persones que vulguin assistir a les sessions presencials s'hauran de registrar prèviament a la pàgina web del festival (www.festivalfilmets.cat).

DATA Del 16 al 25 d'octubre
LLOC Badalona, Barcelona i online
PREU Gratuït amb registre previ

Una imatge del curt 'Learning to skateboard in a warzone (If you're a girl)'.

25 anys de la Mostra de Teatre del Raval

La Mostra de Teatre del Raval compleix 25 anys i ho celebra fins a principis del mes de novembre amb una desena de funcions. De les obres representades per les companyies en aquesta edició de la mostra en sortirà una obra guanyadora. Aquesta peça serà programada de forma estable a la sala del Raval. La cloenda tindrà lloc el 3 de novembre vinent.

DATA Fins al 3 de novembre
LLOC Teatre del Raval (Barcelona)
PREU 12 €

Carol López, al Lliure de Gràcia

Bonus Track és la nova creació que l'autora i directora Carol López porta al Teatre Lliure de Gràcia, a Barcelona. Es tracta d'una comèdia agredolça en què s'entrecreuen les vides de sis personatges que configuren un retrat generacional dels *baby boomers*. Dolo Beltrán, Paul Berrondo, Andrés Herrera i Vicenta N'Dongo en són els protagonistes.

DATA Fins al 15 de novembre
LLOC El Lliure de Gràcia (Barcelona)
PREU De 9 € a 29 €

Valls acull la fira Altres Lletres

Altres Lletres, la fira literària i de pensament crític de Valls, arriba a la segona edició aplegant més d'una vintena d'editorials d'arreu del país. L'objectiu d'aquesta cita és el d'apropar a la ciutadania un conjunt d'editorials i d'obres poc conegudes o minoritàries. Altres Lletres, que tindrà lloc fins al dissabte 17 d'octubre, programa també una desena de presentacions i altres activitats, com ara un tast de vins i recital poètic amb la val·lenca Mireia Casañas.

DATA Del 15 al 17 d'octubre
LLOC Valls
PREU Gratuït

Viatge fotopoètic amb Plath i Hughes

El fotògraf Josep Navarra, acompanyat de Mariona Ventura i els poetes Jaume Bosquet i Rosa Vilanova, van resseguir la petjada literària del matrimoni Ted Hughes-Sylvia Plath en un viatge a Cambridge i Yorkshire. En aquest espectacle, que es farà a la Biblioteca Lluïsa Duran, es podran veure les fotos que Navarra va fer en aquest viatge inspirant-se en els versos i escrits de la parella, mentre es recitaran poemes que permeten contrastar els mons literaris de Plath i Hughes.

DATA 16 d'octubre
LLOC La Bisbal de l'Empordà
PREU Gratuït amb inscripció prèvia

La novena Setmana d'Artesania incorpora els Tallers Oberts

La novena Setmana d'Artesania de Catalunya se celebrarà entre el 19 i el 26 d'octubre, i s'hi han inclòs els Tallers Oberts BCN. Aquesta edició, marcada per la pandèmia de la covid-19, serà exclusivament digital. Totes les conferències i taules rodones es podran seguir a través d'internet, mentre que les projeccions de la Mostra Internacional d'Audiovisuals d'Artesania es faran a Filmin. Pel que fa als Tallers Oberts BCN, les jornades de portes obertes tindran lloc del 22

al 25 d'octubre a més d'un centenar de centres repartits entre diversos districtes de Barcelona i l'Hospitalet. Aquests espais també organitzen tallers, exposicions, inauguracions i altres activitats que es poden trobar a la web. Per assistir a les jornades caldrà registrar-s'hi prèviament (tallers-obertsbarcelona.cat/agenda).

DATA Del 19 al 26 d'octubre
LLOC Barcelona, l'Hospitalet i online
PREU Gratuït amb reserva prèvia

Concert d'homenatge a Charles Chaplin a Tremp

Tremp acull aquest dissabte un concert amb motiu del 130è aniversari del naixement del popular Charlot. El concert *Elogiant Charles Chaplin*, a càrrec d'Edmon Bosch al cel·lo i Montserrat Talló al piano i que se celebra a l'Espai Cultural La Lira, ofereix un recorregut per les obres musicals de les pel·lícules més famoses de Charles Chaplin, de les quals també es mostraran imatges.

DATA 17 d'octubre
LLOC Espai Cultural La Lira (Tremp)
PREU 8 €

Montserrat Talló i Edmon Bosch.

La comèdia musical 'Pegados' es prorroga al Teatre Goya

La bona acollida a l'espectacle *Pegados, un musical diferente*, que es pot veure al Teatre Goya de Barcelona, ha animat els seus promotors a prorrogar les funcions fins al 25 d'octubre. *Pegados* explica la història d'un noi i una noia que es coneixen en una discoteca i acaben fent l'amor en un lavabo. A partir d'aquí tot s'embolica quan s'adonen que, per una estranya situació, no aconseguen desenganxar-se l'un de l'altre i decideixen anar a l'hospital. Aquí és on comença la història dels dos protagonistes, que estaran condemnats a entendre's i conèixer-se durant la llarga espera còmica al box d'urgències. Els seus protagonistes són els joves Iñaki Mur i Júlia Bonjoch.

L'obra, de Ferran González i Alícia Serrat, es va estrenar ara fa deu anys, i des de llavors se n'han fet més de 440 representacions, tant a Espanya com a Europa i l'Amèrica Llatina. Aquesta temporada, la productora El Terrat (The Mediapro Studio) i Kaktus Music s'han unit per recuperar-la, aquest cop amb Enric Cambray i Alícia Serrat –coautora del musical– en la

direcció del muntatge, i amb la voluntat de donar-la a conèixer a una nova generació d'espectadors i espectadores. En l'actual producció s'ha volgut barrejar part de l'equip i l'esperit original amb noves incorporacions a l'equip creatiu, que permetin aportar nous punts de vista.

DATA Fins al 25 d'octubre
LLOC Teatre Goya (Barcelona)
PREU 20 €

Una escena de 'Pegados'.

WILLIAM KENTRIDGE AL CCCB

El CCCB ofereix l'oportunitat única de gaudir de les principals obres de l'artista sud-africà William Kentridge. Entre altres obres, la mostra *El que no està dibuixat* porta per primera vegada a Europa la sèrie completa de curtmetratges *Drawings for Projection*, que fan una crítica de la història sud-africana des de l'apartheid fins al present. També

inclou *More Sweetly Play the Dance*, un fris en moviment de grans dimensions. Artista contemporani conegut internacionalment, Kentridge treballa en diferents àmbits artístics, com el dibuix, el cinema i el teatre, i els seus projectes formen una mostra diversa. L'exposició es pot veure fins al 21 de febrer i les entrades costen 6 euros.

La moción del siglo se dirime por la Castanyada

Si la pandemia no lo evita, la junta de Bartomeu ya no puede parar el voto de censura forzado por miles de firmas: solo una dimisión aceleraría la marcha hasta las elecciones

Cugat Comas
Mataró

Hubo un tiempo, cuando la vida era vida, el fútbol era fútbol y los virus de los murciélagos no nos hacían la vida imposible, en el que cada edición de un Barça-Madrid o de un Madrid-Barça tenía el apodo mediático de ser “el partido del siglo”. En un siglo caben 100 años, pero en cada temporada había dos clásicos del siglo. Con el tiempo la etiqueta tremebunda cayó en desuso, pero bien podría haberse recuperado para apellidar al histórico voto de censura promovido por la oposición variopinta a la junta del Futbol Club Barcelona que, contra pronóstico, viento y marea, ha llegado al punto que se proponía. Entre los días 31 y 1, Castanyada y Halloween, tiene que votarse la continuidad de Josep Maria Bartomeu y su junta al frente del *més que un club*. Unas fechas que solo podría alterar la evolución de la pandemia. Será más que una moción, será el voto de censura del siglo.

Desde que terminó el proceso de recogida de firmas –ojo, sin partidos en el Camp Nou y en plena pandemia– con más de 20.000 socios dando apoyo a un voto de censura para sacar a Bartomeu de los man-

dos y la caja del club azulgrana, todo en cuanto al proceso iniciado por el socio y precandidato a la presidencia Jordi Farré parece pertenecer al mundo de lo improbable. Si no eran pocos los analistas que daban por casi imposible el superar el mínimo de firmas, una vez las papeletas se depositaron empezó por parte de la junta a la que se quiere censurar algo así como una guerra total para evitar el desenlace en forma de votación.

“Hemos visto el club en una actitud dilatoria e infamatoria durante todos estos días, puro obstruccionismo a la democracia y estando muy por debajo del mínimo de sentido del ridículo que se les presupone”, explica Marc Duch, portavoz de Més que una Moció. La amalgama de candidatos y colectivos que se movilizaron para sumar 20.687 firmas, de las que 19.380 han

pasado el corte, ya no alberga capacidad de sorpresa ante los movimientos inesperados y a la defensiva del club, el último de los cuales fue acudir a la Guardia Civil y denunciar cinco papeletas por ser falseadas. Cinco de más de 20.000, estimando que pueda darse en algunas más. La táctica de la junta también parece digna de ser considerada como el cutrerío del siglo.

Cuando sea tiempo de castañas y moniatos y se vote, la moción necesita una mayoría reforzada de dos tercios para poner punto final al período Rosell-Bartomeu al frente de la entidad barcelonista. La junta del club ha disparado contra los promotores e incluso contra la Generalitat, además de ocultar que estaba detrás de la denuncia presentada, casi con retintín, a la Benemérita. “Es obvio que los servicios jurídicos del Barça se tienen que haber saltado la cadena de custodia de las firmas para identificar las sospechosas. También hemos visto cómo presionan a la Generalitat para intentar anular un acto democrático, como es el voto, y tenemos miedo de qué es lo que pueda decidir de

más esta junta por cada día que siga al frente del club”, explica Marc Duch.

Aunque nada puede darse por hecho –y menos en un entorno con los altavoces mediáticos del azulgrana–, puede decirse que, desde el humillante 2-8 de Lisboa, el caso Messi y la crisis económica, a Bartomeu y sus acérrimos parece que les haya hablado La Voz que en *El Gran Teatro del Mundo* de Calderón de la Barca dice aquello de “Rey de este caduco imperio, cese, cese tu ambición, que en el teatro del mundo ya tu papel se acabó”. Como el monarca del conocido acto sacramental escrito hace cuatro siglos, Bartomeu prefiere hacer oídos sordos y a los promotores del voto y opositores de facto se les eriza la piel cuando asisten a los últimos coletazos del actual proyecto: desde presentar un plan económico financiado por Goldman Sachs que duplica el precio del Espai Barça, hasta el cierre de cuentas o la gestión económica del día a día de la entidad.

Los plazos son claros: de vencer con brío la censura, Bartomeu y los suyos cesarían y se tendrían que celebrar elecciones entre 40 y 90 días después. El Barça quedaría en manos de una junta gestora sin capacidad gubernamental real. Los comicios podrían celebrarse entre diciembre y febrero de 2021. ¿Cómo podría acelerarse? Con la dimisión de la junta. En numerosos mentideros se da por hecho que la bandera blanca es una opción que barajan numerosos directivos, y el rey de la partida se está quedado sin peones de apoyo. Cada semana da para unos cuantos rumores y alguna media noticia. Lo cierto y paradójico es que, incluso sin llegarse a votar en pleno día de los muertos, el proceso abierto pasaría igualmente a la historia como la moción del siglo. Como los Barça-Madrid de antes.

Desde que las firmas se depositaron, la junta empezó una guerra total para impedir la votación

Més que una Moció: “Hemos visto al club en una actitud dilatoria e infamatoria”

Miembros de Més que una Moció celebran la obtención de las firmas necesarias para forzar el voto de censura.

Passatemps

MOTS ENCREUATS

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												

© 2020 www.pasatiemposweb.com

Horizontals

1. Fer el moviment peculiar dels músculs facials per expressar una alegria viva i sobtada o com a resposta a les pessigolles. Que no està lliure.
2. Estat de desordre i confusió en què no hi ha manera d'entendre's, en què cadascú tira pel seu costat, tothom crida, esvalota, mou gatzara. Gavó espinós.
3. Faig ús d'una cosa. Procediu envers algú de tal o tal manera.
4. Abaixaré una vela. Produir, un sistema, raigs làser.
5. Aletgegíssim. Adverbi de negació.
6. Munt gros de runa. Esbargiments.
7. Preposició llatina. Relatiu o pertanyent a la filatèlia.
8. Relatiu o pertanyent a Samaria o als seus habitants. Moviment oscil·latori de les aigües de la mar en sentit ascendent i descendent.

Verticals

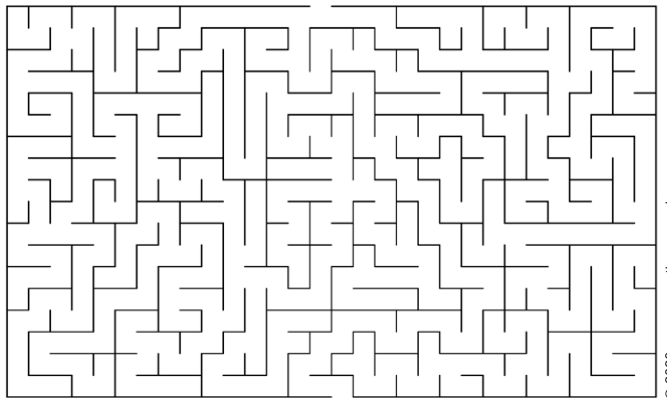
1. Faràs el crit de la granota.
2. Adreçar a algú paraules o un gest convinguts pel costum, que expressen auguris, afecte o respecte.
3. Fan udols.
4. Segona nota d'una escala musical. Subjecta amb la mà.
5. Fer tremolar.
6. Fas un discurs en públic. Datiu singular del pronom personal de tercera persona.
7. Temps suau i tranquil. Seient anglès.
8. Relatiu a l'esport de la bicicleta.
9. De la mateixa manera.
10. Cossos prims i rígids acabats en punta. Territori d'ultramar francès.
11. Mantinguin en una certa posició evitant que caigui, que cedeixi a una força.
12. Tret fonètic que depèn de la freqüència de l'ona fonamental. Cadascuna de les espirals de la mar en sentit ascendent i descendent.

LES 7 DIFERÈNCIES

© 2020 www.pasatiemposweb.com

EL LABERINT

© 2020 www.pasatiemposweb.com

SUDOKU

3			2					
8		9		5	4		1	
		7	1		6	9	3	
				6	2	1	5	3
		1	5		8			2
	5	2			1			
		5			9	3		1
				2	3	4		5
7			4			6		9

© 2020 www.pasatiemposweb.com

Fàcil

			8	1	7	3	5	
	1			6				
					2			
				5		6		
1	8					5		
		3	6					9
		9	7				1	
5						9		4
	6	7			9			

© 2020 www.pasatiemposweb.com

Difícil

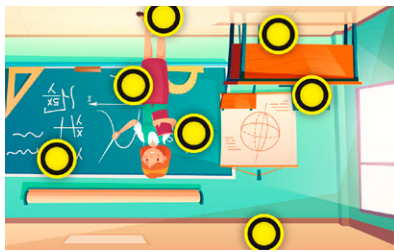
SOLUCIONS

8	6	7	1	4	9	2	3	5
5	3	1	2	8	6	5	7	4
4	2	9	7	3	5	8	1	6
7	5	3	6	2	8	1	4	9
1	8	6	9	7	4	5	2	3
6	4	2	3	5	1	6	8	7
3	7	8	5	9	2	4	6	1
2	1	5	4	6	3	7	9	8
6	9	4	8	1	7	3	5	2

Difícil

7	8	3	4	1	5	6	2	9
1	9	6	8	2	3	4	7	5
2	4	5	6	7	9	3	8	1
9	5	2	7	3	1	8	4	6
6	3	1	5	4	8	7	9	2
5	7	8	9	6	2	1	5	3
4	2	1	8	6	9	3	7	4
8	6	9	3	5	4	2	1	7
3	1	4	2	9	7	5	6	8

Fàcil

MOTS ENCREUATS
Horizontals: 1. Riure. Ocupat. 2. A. Desori. Ugo. 3. Uso. Tracteu. 4. Calaré. Lasar. 5. Aleggíssim. No. 6. Runam. Esbats. Verticals: 1. Raucaras. 2. I. Saluda. 7. Ad. Filatèlic. 8. Samartia. Ona. 3. Udolen. M. 4. Re. Agafa. 5. Estremir. 6. Ores. Li. 7. Ora. Seat. 8. Ciclista. 9. U. També. 10. Pues. Alo. 11. Aguantin. 12. To. Rosca.

Aziz Baha

“L’amaziguitat és una part de la cultura catalana”

Nascut a l’Alt Atles Oriental i veí de Cornellà, va ser president de la Casa Amaziga, una entitat que dona a conèixer la tercera llengua més parlada a Catalunya

Queralt Castillo Cerezuela

Com va arribar a Catalunya? Volia continuar els estudis de biologia a França. No ho vaig poder fer i em vaig establir aquí amb la idea d’aconseguir un permís de residència per poder marxar després a França.

Mai va marxar. Em vaig quedar a Cornellà, on vaig conèixer Cornellà Sense Fronteres. M’hi vaig incorporar i vaig començar a militar per la causa amaziga, per posar els fonaments del moviment amazic a Catalunya.

Què li va agradar? Em vaig trobar còmode i vaig simpatitzar amb la terra, amb la qüestió catalana i la lluita pels drets de Catalunya. Vaig canviar la biologia per la mediació intercultural i un postgrau en conflicte social. Ara sóc graduat en educació social.

Quan va començar a militar en la causa amaziga? Vinc d’una zona amazigòfona. A l’escola se’ns forçava a parlar àrab. No en sabia i ho vaig passar malament. El meu germà va començar a estudiar a Fes. Ens parlava del sindicat UNEM [la Unió Nacional d’Estudiants Marroquins], de la consciència i la cultura amazigues, de grups rifenys de música compromesa...

I aquí va seguir la lluita. Des dels 80 hi havia l’associació amaziga Itran [Estels]. Quan vaig arribar vam constituir-nos com a Assemblea Amaziga de Catalunya, amb rifenys, amazics del sud, del sud-est, cabilencs i catalans amazics. Va funcionar fins al 2010, quan es va crear la Casa Amaziga.

En va ser president del 2014 al 2018. Sí. A la Casa Amaziga donem a conèixer la llengua i la cultura amaziga, fem tallers culturals a les escoles, tenim projectes amb migrants i dones, celebrem les nostres festes

i promovem la lluita política. Volem l’alliberament dels presos polítics del Rif.

I lluiten pel reconeixement de l’amaziguitat. No hi ha dades sobre els amazics a Catalunya, però, la majoria dels marroquins que viuen aquí ho són. Volem frenar l’arabització i l’eliminació de la nostra llengua i la nostra cultura. I aquest és un combat que no només s’ha de fer al nord de l’Àfrica, sinó també a fora. Les institucions acadèmiques i polítiques segueixen la corda dels règims arabistes que dominen el nord de l’Àfrica i no tenen en compte la realitat dels pobles.

Quin és el repte dels amazics a Catalunya? Ens tracten des de la perspectiva migratòria, tot i que una part important de la població amaziga de Catalunya i a l’Estat és nacional per naixement o residència.

Què demanen? Que es consideri l’amaziguitat com una part de la cultura catalana. La llengua amaziga és la tercera més parlada a Catalunya. Volem que la nostra cultura es consideri un assumpte propi, que se li dediquin unes polítiques estables.

SANG DE L’ATLES

Aziz Baha va néixer als anys setanta en un poblat petit a l’Alt Atles Oriental, tot just on comença el desert. Fill de la cultura amaziga i lluitador incansable per la causa del seu poble, va arribar a Cornellà el 2004. Treballa en un CRAE amb menors tutelats i ajuda a mantenir viva la cultura amaziga a Catalunya. A les institucions els demana polítiques concretes de defensa de l’amaziguitat i un compromís ferm per preservar la cultura i la llengua amaziga a Catalunya.

Para quienes quieren leer lo que nadie más se atreve a publicar

más detalle en <https://re.publico.es/>

R
La **REPÚBLICA**
de **Público**